

EU:s taxonomi, främjande eller hämmande?

En fallstudie om vilka möjligheter och risker EU:s taxonomi förväntas skapa för en cirkulär affärsmodell för återbruk av mobiltelefoner.

JOSEFINE KJAER HELGSTRAND 2022
MVEK12 EXAMENSARBETE FÖR KANDIDATEXAMEN 15 HP
MILJÖVETENSKAP | LUNDS UNIVERSITET

EU:s taxonomi, främjande eller hämmande?

En fallstudie om vilka möjligheter och risker
EU:s taxonomi förväntas skapa för en cirkulär
affärsmodell för återbruk av mobiltelefoner.

Josefine Kjaer Helgstrand

2022

Bild framsida: GIAB:s fotograf Peter Jannerheim, 2020.

LUNDS
UNIVERSITET

Josefine Kjaer Helgstrand
MVEK12 Examensarbete för Kandidatexamen 15 hp, Lunds universitet
Intern handledare: Håkan Rodhe, iiee, Lunds universitet
Extern handledare: Emma Nilsson, Godsinlösen Nordic AB.

CEC - Centrum för miljö- och klimatforskning
Lunds universitet
Lund 2022

Abstract

The growing mountain of electronic waste is a threat to human health and an unsustainable handling of our finite natural resources. With the aim to decrease the creation of waste, including electronic, the EU have decided to separate resource use from economic growth by supporting the transition to a circular economy. The inclusion of the private sector in the financing of this transition is crucial, and the EU have constructed a tool to do so, the EU taxonomy, which is designed to classify if economic activities are in line with the EU environmental goals or not. This study aims to understand the EU taxonomy's impact on a circular business through a case study with Godsinlösen Nordic AB (GIAB) and their circular business model, Re:commerce, reuse of cellphones. Thus, indirectly investigate if the tool succeeds with its aim to promote a circular economy. Re:commerce key stakeholders were identified through a stakeholder analysis and how the EU taxonomy fits into the reuse cellphone market was analyzed through a document analysis. Lastly 6 semi structured interviews were conducted with Re:commerce key stakeholders. The main findings of the study was that the EU taxonomy will mostly create opportunities for Re:commerce through an increase in growing partnerships and investments as well as potential future opportunities within public procurement. It was also found that the secondhand-market for cellphones is growing rapidly and would most likely do so even without the EU taxonomy. The EU taxonomy also contribute with a transparency between actors which hasn't been seen before. GIAB will most likely have to report according to the taxonomy in the nearby future, which will generate a cost for the company, but will also most likely generate a competitive advantage.

Keywords: EU:s taxonomi, cirkulär ekonomi, återbruk, återanvändning, hållbara mobiltelefoner, medelstora företag.

Populärvetenskaplig sammanfattning

Gör kategoriseringen det hållbara valet lättare?

Vi har alla någon gång känt oss så överväldigad av information inför ett beslut, att vi inte kan ta ett. Hållbarhetsfrågans komplexitet och omfattning kan ibland vara så överväldigande att vi blir handlingsförlamade, vilket resulterar i att hållbarhetsaspekten trycks åtsidan vid beslutsfattanden. För att kunna genomföra en samhällsomställning mot en grönare ekonomi vill EU med hjälp av EU:s taxonomi göra det hållbara valet lättare genom att identifiera hållbara verksamheter och på så sätt förenkla hållbarhetsfrågans komplexitet, så att fler aktörer skall våga inkludera hållbarhet vid beslutsfattanden.

EU:s taxonomi är ett verktyg som används för att kategorisera verksamheter som hållbara eller inte baserat på sex miljömål, varav att bidra till omställningen till en cirkulär ekonomi är ett av dem. Fallstudien undersökte nyckelintressenterna till ett cirkulärt affärsområde för återbrukade mobiltelefoner förväntningar till EU:s taxonomi. Den största risken som förväntades av EU:s taxonomi var osäkerheter kring taxonomins genomslagskraft. EU:s taxonomi kan endast ha en påverkan om den tas i beaktning vid beslutsfattanden. Re:commerce nyckelintressenter tror att EU:s taxonomi kommer att påverka verksamheten, men att andra initiativ för att främja återbruk kan komma att ha en större påverkan. Det är viktigt att olika nationella- och internationella initiativ är harmoniserande och inte motverkar varandra om EU:s taxonomi skall få genomslagskraft. Samtliga medverkande i intervjustudien ansåg att återbruksmarknaden är starkt växande, även utan EU:s taxonomi.

EU:s taxonomis största bidrag till återbruksmarknaden, och EU:s marknad i stort, är transparens, mätbarhet och jämförbarhet mellan verksamheter. Mätbarheten tros vara till fördel för hållbara verksamheter då det kan ge dem en konkurrensfördel. EU:s taxonomis arbete mot grön målning tros även vara till fördel för en cirkulär verksamhet som GIAB. Studien visade på att ett ökat fokus på hållbarhet hos verksamheters kunder kan leda till förstärkta samarbeten med GIAB:s befintliga partners. EU:s taxonomi tros även kunna leda till fler samarbeten och investeringar från aktörer som vill vara mer i enlighet med taxomin.

I den gröna och cirkulära ekonomin är återbruk en viktig faktor, speciellt inom branscher med en hög resursförbrukning och avfallsgenerering, som exempelvis elektronikbranschen. Godsinslösen Nordic AB (GIAB) är en verksamhet som vill visa att hållbarhet är lönsamt, bland annat genomstorskaligt återbruk av bland annat mobiltelefoner via dess affärsområde Re:commerce som var med i fallstudien.

När nya initiativ implementeras är det viktigt att utvärdera om de uppfyller sitt syfte. Samhället vi lever i idag är uppbyggt på linjära värdekedjor och dagens regelverk är inte anpassat till cirkulära verksamheter. Att undersöka hur en cirkulär verksamhet påverkas av taxonomins införande är därav viktigt för att se om den uppfyller sitt syfte att främja en cirkulär ekonomi.

Innehållsförteckning

Abstract	5
Populärvetenskaplig sammanfattning	7
Innehållsförteckning	9
Förkortningar	11
1. Inledning	13
<i>1.1 Problematik</i>	13
<i>1.2 Syfte</i>	15
<i>1.3 Frågeställningar</i>	15
1.3.1 Huvudfrågeställning.....	15
1.3.2 Bakgrundsfrågeställningar	15
<i>1.4 Avgränsning</i>	15
2. Metod	17
2.1 <i>Dokumentanalys</i>	17
2.1.1 Urvalsprocess	17
2.1.2 Genomlysning av dokument.....	18
2.2 <i>Intressentanalys</i>	18
2.2.1 Kartläggning.....	19
2.2.2 Gruppering.....	19
2.2.3 Prioritering.....	19
2.3 <i>Semistrukturerade intervjuer</i>	19
2.3.1 Urvalsprocess	20
2.3.2 Intervjuguide.....	20
2.3.3 Genomförande	21
2.3.4 Bearbetning.....	21
2.4 <i>Etisk reflektion</i>	21

3. Resultat.....	23
3.1 <i>Resultat dokumentanalys</i>	23
3.1.1 En ny handlingsplan för den cirkulära ekonomin	23
3.1.2 EU:s taxonomiförordning	24
3.1.3 Förslag till direktiv för företagens hållbarhetsrapportering (CSRD).....	26
3.1.4 Andra viktiga dokument för främjandet av återbruk av mobiltelefoner.....	26
3.1.5 Sammanfattning.....	27
3.2 <i>Re:commerce värdekedja</i>	27
3.3 <i>Resultat från intressentanalys</i>	29
3.4 <i>Resultat från intervjuer</i>	30
3.4.1 Återbruksmarknaden för mobiltelefoner.....	31
3.4.2 GIAB:s investerare, idag och i framtiden	32
3.4.3 Hållbarhetsrapportering.....	32
3.4.4 Mätbarhet	33
3.4.5 Fler och utökade partnerskap	33
3.4.6 Omställningen tar tid	34
4. Analys och diskussion	37
4.1. <i>Resultatdiskussion</i>	37
4.2. <i>Metoddiskussion</i>	41
4.3. <i>Framtida studier</i>	42
5. Slutsats	43
6. Tack.....	45
7. Referenser	47
Appendix A: Intervjuguide.....	51
Appendix B: Dokumentanalys.....	61
Appendix C: Sammanfattning av dokumentanalys.	65
Appendix D: Re:commerce värdekedja.	67
Appendix E: Resultat från intressentanalys.....	69

Förkortningar

CE	Cirkulär ekonomi
CFO	Finanschef <i>(Chief Financial Officer)</i>
CSRD	Direktiv för företagens hållbarhetsrapportering <i>(Corporate Sustainability Reporting Directive)</i>
GPP	Miljöanpassad upphandling <i>(Green Public Procurement)</i>
NFRD	Direktiv för icke-finansiell rapportering <i>(Non-Financial Reporting Directive)</i>
SMF	Små och medelstora företag <i>(Small and medium-sized enterprises)</i>
QCO	Kvalitets- och efterlevnadsansvarig <i>(Quality and Compliance Officer)</i>
Taxonomi	EU:s taxonomi

1. Inledning

Kapitel ett förklarar den bakomliggande problematiken med elektronikavfall och resursbrist för att sedan behysa cirkulär ekonomi som en potentiell lösning, och hur EU: taxonomi är ett verktyg som kan hjälpa främja den. I kapitlet definieras även studiens syfte, frågeställningar och avgränsningar

1.1 Problematik

Enligt data från the Global E-waste Monitor 2020 är elektronikavfall den snabbast växande avfallskategorin inom hushållsavfall globalt (Forti m.fl., 2020). Den växande mängden elektronikavfall är särskild problematisk på grund av elektronikprodukters höga innehåll av både värdefulla och farliga mineraler och ämnen (Forti m.fl., 2020; Robinson, 2009). Mineraler och ämnen som vid inkorrekt hantering är skadligt för både människors hälsa och miljön (Amoabeng Nti m.fl., 2020; Davis & Garb, 2019; Forti m.fl., 2020; Gullett m.fl., 2007). Elektronikprodukters höga konsumtionsciffror, korta livslängd och dålig tillgång till reparationsmöjligheter tros vara anledningen bakom den ökade elektronikavfallsströmmen, och innebär att elektronikprodukter produceras i en takt som bidrar till utarmning av planetens ändliga resurser (Forti m.fl., 2020). För att motarbeta växande avfallsströmmar och utarmning av naturresurser vill EU separera ekonomisk tillväxt från resursanvändning, bland annat genom en omställning mot en cirkulär ekonomi (CE) (COM(2020) 98 final).

Enligt Europaparlamentet innebär CE att gå från linjära ekonomiska modeller där produkter produceras av råmaterial, används och sedan slängs, till cirkulära ekonomiska modeller som fokuserar på att förlänga produkters livslängd genom att produkter delas, lånas, återanvänds, renoveras och slutligen återvinns (Europaparlamentet, 2015). Att förlänga en mobiltelefons livslängd, genom exempelvis återbruk, minskar dess klimatpåverkan drastiskt då dess största klimatavtryck är under produktionsfasen (Rizos m.fl., 2019).

I Sverige säljs årligen cirka 3,3 miljoner mobiltelefoner enligt uppskattning av Elektronikbranschen (Utredningen om pantsystem för småelektronik, 2021). I 2021

förlängde Godsinlösen Nordic AB (GIAB) 26 000 mobiltelefoners livslängd genom återbruk, vilket motsvarar besparingar på ungefär 1 430 ton koldioxid och 2 236 ton avfall (E. Nilsson, personlig kommunikation, 5 maj 2022). GIAB är ett medelstort företag¹ i Staffanstorp som bygger på hållbarhet och CE (GIAB, u.å.a). En av deras cirkulära affärsområden är Re:commerce som grundas i att förlänga produkters livslängd genom återbruk (GIAB, u.å.b).

För att finansiera omställningen till en grön och cirkulär ekonomi måste hållbarhet inkluderas i investerares beslutsfattanden (Europeiska kommissionen, u.å). För att investerare skall kunna jämföra olika verksamheters hållbarhetsprestanda har EU skapat ett verktyg, EU:s taxonomi (taxonomin), för att kategorisera verksamheter och ekonomiska aktiviteter som hållbara eller inte (Förordning 2020/852). Verktyget är baserat på sex miljömål, varav omställning till en cirkulär ekonomi är en av dem (Förordning 2020/852). Taxonomin ställer krav på verksamheter att rapporterar hur i enlighet de är med dessa miljömålen (Förordning 2020/852). Det vill säga att det endast ställs krav på att verksamheter måste vara transparenta, inte att de måste vara hållbara (Förordning 2020/852). För att en verksamhet skall anses vara hållbar enligt taxonomin måste den väsentligt bidra till minst ett av miljömålen och samtidigt inte orsaka betydande skada på resterande, samt uppfylla vissa minimum och branschspecifika kriterier (Förordning 2020/852). Taxonomin är delvis ung, då det trädde i kraft 2020, och inte helt färdigställd då den implementeras gradvis över tid (Europeiska kommissionen, u.å). Det saknas därav kunskap och studier angående taxonomin och dess påverkan på CE, ett kunskapsgap som denna studie syftar att vara med och fylla.

Enligt Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (2021) är det viktigt att taxonomin uppnår en social acceptans om den skall få genomslagskraft, det vill säga att aktörers förväntningar är avgörande för att taxonomin som verktyg skall kunna hjälpa att främja en CE. Med detta i åtanke undersöker studien vilka risker och möjligheter Re:commerce nyckelintressenter förväntar sig av taxonomin, då förväntningarna är avgörande för dess genomslagskraft. Tack vare taxonomins bredd och omfång berör arbetet i stort sett alla de globala miljömålen för hållbar utveckling, men speciellt mål 9 (Hållbar industri, innovationer och infrastruktur) samt mål 12 (Hållbar konsumtion och produktion) (Svenska FN-förbundet, u.å.).

¹ Enligt Europeiska kommissionens (2003) rekommendationer definieras ett medelstort företag som ett företag med mellan 50 och 250 anställda och en omsättning 50 miljoner euro.

1.2 Syfte

Studiens syfte är att undersöka om taxonomin uppnår sitt syfte att främja omställningen till en CE. Undersökningen är baserad på en fallstudie av den cirkulära verksamheten GIAB och deras affärsområde Re:commerce och deras hantering av mobiltelefoner. Fallstudien kommer att undersöka hur Re:commerce nyckelintressenter förväntar att affärsområdets hantering av återbrukade mobiltelefoner kommer att påverkas av taxonomin. Arbetet består av tre bakgrundsfrågeställningar som samlar in relevant information för att kunna besvara en huvudfrågeställning.

1.3 Frågeställningar

1.3.1 Huvudfrågeställning

1. Vilka möjligheter och risker förväntar sig Re:commerce nyckelintressenter från EU:s taxonomi?

1.3.2 Bakgrundsfrågeställningar

1. Hur är EU:s taxonomi utformad för att främja återbruk av mobiltelefoner?
2. Hur fungerar Re:commerce och deras process för återbruk av mobiltelefoner?
3. Vilka är Re:commerce nyckelintressenter?

1.4 Avgränsning

Studien är avgränsad till GIAB:s affärsområde Re:commerce och deras process för återbruk av mobiltelefoner i Sverige. Dokumentanalysen är avgränsad till dokument som påverkar den svenska återbruksmarknaden av mobiltelefoner.

2. Metod

Kapitel två tydliggör vilka metoder samt hur metoderna användes för att besvara respektive frågeställning. Studiens primära metod var semistrukturerade intervjuer för att besvara huvudfrågeställningen. En dokument- och en intressentanalys genomfördes som sekundär metod för att tillsammans med intervjuerna besvara bakgrundsfrågeställningarna. Kapitlet inkluderar även en etisk reflektion.

2.1 Dokumentanalys

För att besvara första bakgrundsfrågeställningen ”Hur är EU:s taxonomi utformad för att främja återbruk av mobiltelefoner?” genomfördes en dokumentanalys. För att fullt förstå taxonomins effekt på återbruksmarknaden för mobiltelefoner analyserades även dokument som rekommenderades av nyckelintressenterna. En dokumentanalys är en effektiv metod för att hitta specifik information inom ett område som skall undersökas, vilket gör metoden lämpad för en fallstudie (Bowen, 2009). Metoden kritiseras dock för dess partiskhet under urvalsprocessen (Bowen, 2009). Denna oro ignorerades i denna studie då dokumentanalysens syftet främst är att förstå taxonomins uppbyggnad och plats på återbruksmarknaden för mobiltelefoner. Viktigt att poängtera är att syftet med dokumentanalysen var att få en förståelse av taxonomin för att besvara första bakgrundsfrågeställningen och huvudfrågeställningen, inte att ge en detaljerad beskrivning av hela taxonomin.

2.1.1 Urvalsprocess

Vilka dokument som analyseras bör baseras på undersökningens syfte och frågeställningar enligt Bowen (2009). Baserat på dokumentanalysens syfte, och att dokumentanalysen var en sekundär datainsamlingsmetod, gjordes urvalsprocessen med hjälp av ett snöbollsurval. Snöbollsurval är en urvalsprocess som ofta innebär att en önskvärd grupp medverkande väljs ut och refererar sedan vidare till andra

potentiella kandidater (Bryman, 2012). För dokumentanalysen innebar det att EU:s taxonomiförordning (Förordning 2020/852) analyserades och vidare dokument valdes baserat på referenser i texten, samt dokument som lyftes upp av intressenterna under intervjuerna. Enligt Bowen (2009) är trovärdighet ett återkommande problem i dokumentanalyser. För att motverka detta analyserades endast dokument som publicerats av EU eller Sveriges regering.

2.1.2 Genomlysning av dokument

I enlighet med Bowen's (2009) metod för en dokumentanalys analyserade varje dokument i tre steg: (1) översiktlig läsning, (2) djupläsning och (3) analys. Under den översiktliga läsningen lästes abstract/sammanfattning, titlar och slutsatser där relevanta delar markerades. I denna studie ansågs information vara relevant om det berörde medelstora företag, taxonomin eller återbruk av mobiltelefoner. De dokument som ansågs relevanta i relation till fallstudien genomgick sedan en djupläsning, speciellt av de markerade delarna. Resultatet från djupläsningen presenterades i form av korta sammanfattningar i studiens resultatkapitel och analyserades i studiens analys- och diskussionskapitel.

2.2 Intressentanalys

En intressentanalys genomfördes för att besvara den tredje bakgrundsfrågeställningen *"Vilka är Re:commerce nyckelintressenter?"* och som urvalsprocess för de semistrukturerade intervjuerna. Intressentanalyser används som grund för att identifiera och hantera intressenter vid implementering av förändring och ger en bra bild av hur olika effekter fördelas över intressenter (Grimble & Wellard, 1997; Schmeer, 2000). I denna studie definieras intressenter som aktörer med ett egenintresse i Re:commerce och taxonomin. Nyckelintressent är sedan de intressenter som är experter inom ämnet och anses ha störst påverkan på Re:commerce och/eller taxonomin.

Intressentanalysen genomfördes i 3 steg inspirerad av Grimble och Wellard (1997) samt Schmeer (2000). De tre stegen var: (1) kartläggning av intressenter, (2) gruppering av intressenter och (3) prioritering av intressenter. Innan kartläggningen besvarades första frågeställningen *"Hur fungerar Re:commerce och deras process för återbruk av mobiltelefoner?"* för att fungera som en bas för kartläggningen. Hur denna frågeställning besvarades tydliggörs i delkapitel 2.3.

2.2.1 Kartläggning

Kartläggningen av intressenter genomfördes under en brainstorming grundad på information från en presentation av Re:commerce från handledare på GIAB, intervju med Re:commerce områdeschef, GIAB:s väsentlighetsanalys samt information från dokumentanalys. I detta skede gjordes ingen prioritering och alla tänkbara intressenter inkluderades.

2.2.2. Gruppering

De identifierade intressenterna grupperades i intressentgrupper för att ge en bättre översikt och för att säkerhetsställa att urvalet ej blir ensidigt. För varje intressent identifierades deras och Re:commerce förväntningar på varandra, för att få en överblick av deras relation.

2.2.3 Prioritering

Syftet med intressentanalysen är att få ett riktat urval för studiens primärmetod. Därför prioriterades intressenterna varav de som prioriterades högst, nyckelintressenterna, vidare kontaktades för intervju. Intressenterna prioriterades baserat på en modifiering av Grimble och Wellards (1997) metod. Intressenterna rankades baserat hur stor påverkan de har på Re:commerce samt till vilken utsträckning de förväntas påverkas av taxonomin på en skala från liten, måttlig och stor påverkan. De intressenter som ansågs ha stor påverkan i både kategorierna kategoriserades som nyckelintressenter. Graderingen gjordes baserad på dokumentanalysen samt uppdaterades under studiens gång vid information från intervjuer. Försiktighetsprincipen följdes, det vill säga vid osäkerhet valdes den högre påverkningsgraden, då det saknas information kring hur varje intressent kommer att påverkas av taxonomin.

2.3 Semistrukturerade intervjuer

Studiens primära metod, semistrukturerade intervjuer, användes främst för att besvara huvudfrågeställningen *"Vilka möjligheter och risker förväntar sig Re:commerce nyckelintressenter från EU:s taxonomi?"*. Information från intervjuerna bidrog även till att besvara bakgrundsfrågeställningarna.

En kvalitativ metod är effektivt för att samla in information för att förstå hur aktörers synvinkel under en processutveckling (Bryman, 2012). Därav valdes en kvalitativ datainsamlingsmetod för att förstå Re:commerce nyckelintressenters förväntningar. Semistrukturerade intervjuer valdes som metod för dess flexibla struktur och för att säkerställa att intervjuerna inte begränsas till intervjuarens förutfattade uppfattning om ämnet (Bryman, 2012).

2.3.1 Urvalsprocess

Enligt Bryman (2012) är syftet med ändamålsenligt urval att erhålla så givande kvalitativa data som möjligt innanför studiens avgränsningar. Urvalet för de semistrukturerade intervjuerna baserades på resultatet från intressentanalysen med målsättningen att intervjua minst en intressent från varje nyckelintressentgrupp. De nyckelintressenter som sedan tidigare har en relation med GIAB förfrågades för intervju via handledare på GIAB. Resterande kontaktades via e-post. När en förfrågad inte kunde medverka användes snöbollsmetoden för att eventuellt hitta en annan aktör som hade möjlighet att medverka. Snöbollsurval användes även för att, med hjälp av de medverkandes kompetens, eventuellt identifiera viktiga nyckelintressenter som översetts i enlighet med Kumar (2014).

2.3.2 Intervjuguide

Intervjuguiden som användes kan ses i tabell A.1. i Appendix A. Intervjuguiden beskriver frågornas syfte och exempel på hur frågorna och eventuella följdfrågor kan formuleras. Denna struktur används för att säkerhetsställa att undersökningens frågeställningar besvaras (Bryman, 2012). Öppna frågor användes för att ge den medverkande möjlighet att dela med sig av sina erfarenheter och åsikter även inom ämnen som intervjuaren inte reflekterat över (Bryman, 2012). Intervjuguiden inkluderade även en kort sammanfattning av studiens syfte. I enlighet med Magnusson och Marecek (2015) användes guiden inte som ett manus, det vill säga att frågorna kunde formuleras annorlunda eller ställas i en annan ordning för att på bästa sätt förstå den medverkandes synvinkel.

2.3.3 Genomförande

Intervjuerna genomfördes som videosamtal via zoom eller teams och spelades in med den medverkandes godkännande. Fysiska intervjuer är egentligen att föredra, men bör genomföras online om de annars inte kan genomföras (Krouwel m.fl., 2019). Detta var relevant för denna studie då de medverkande befann sig i Sverige och studenten i Norge. Under intervjuerna användes intervjuguiden som vägledning. Intervjuerna bidrog även till ett snöbollsurval för fler intervjuer och dokument till dokumentanalysen, antingen som direkta rekommendationer eller indirekt via ny information.

2.3.4 Bearbetning

Varje intervju sammanfattades och skickades till den medverkande via e-post och genomgick eventuellt korrigerings innan de godkändes.

2.4 Etisk reflektion

Eftersom att de semistrukturerade intervjuerna involverar Re:commerce nyckelintressenter, och merparten av intervjuerna genomförs med hjälp av GIAB:s nätverk, var det viktigt att resultatet från intervjuerna och deras medverkan ej kunde påverka relationen mellan GIAB och de medverkande. Eftersom att studien fokuserar på framtida beteenden är det viktigt att informationen från intervjuerna inte ses som ett informellt avtal. För att minimera risken för detta anonymiserades svaren från de medverkande.

Vid intervjutillfället tillfrågades de medverkande om samtalet kunde spelas in för att minimera risken för missförstånd. De medverkande informerades även om att inspelningen raderades efter examinationstillfället. För att minimera risken för tolkningsfel av de givna svaren skickades en sammanfattning av intervjun till den medverkande för godkännande innan den inkluderades i studiens resultat.

3. Resultat

Kapitel tre består av resultat från analyserna och intervjuerna. Resultatet från dokumentanalysen besvarar den första bakgrundsfrågeställningen och presenteras i form av sammanfattningar av de analyserade dokumenten samt en figur av taxonomins plats på återbruksmarknaden för mobiltelefoner. Intressentanalysens resultat besvarar den andra bakgrundsfrågeställningen och avgjorde vilka intressenter som kontaktades för intervju. Slutligen presenteras resultatet från de semistrukturerade intervjuerna som besvarar den sista bakgrundsfrågeställningen, i form av en figur av Re:commerce värdekedja, samt huvudfrågeställningen.

3.1 Resultat dokumentanalys

Resultatet från dokumentanalysen presenteras i form av enskilda sammanfattningar av de dokument som är direkt kopplade till taxonomin och ansågs viktigast för Re:commerce. Resterande dokument presenteras i en gemensam sammanfattning. Vilka dokument som analyserades, vilka delar av dokumenten som analyserades djupare, samt annan relevant information kan ses i Appendix B i tabell B.1. Resultatet från dokumentanalysen besvarar bakgrundsfrågeställning 1.

3.1.1 En ny handlingsplan för den cirkulära ekonomin.

I den nya handlingsplanen för en cirkulär ekonomi beskrivs hur en omställning till en CE är avgörande för att frikoppla ekonomisk tillväxt från resursanvändning och för att uppnå EU:s klimatmål (COM(2020) 98 final). Handlingsplanen består av en rad olika initiativ för att främja CE och belyser små och medelstora företags (SMF) viktiga roll i omställningen. De framtida initiativ som handlingsplanen presenterar för att adressera problematiken med växande mängder av elektronikavfall fokuserar på att förlänga elektronikprodukters livslängd, exempelvis genom Ecodesign och införing av en ny ”rätt till reparation”. Handlingsplanen belyser även förbättring av insamlingssystem av elektronikavfall i handlingsplanen: ”ett EU-omfattande system för att

lämna eller sälja tillbaka gamla mobiltelefoner, datorplattor och laddare” (COM(2020) 98final, s.7).

För att omställningen skall vara möjlig krävs det att alla sektorer investerar i hållbara cirkulära verksamheter och initiativ varav taxonomin är en viktig pusselbit. Tillsammans med bland annat transparent hållbarhetsrapportering och minimummiljökrav för offentlig upphandling.

3.1.2 EU:s taxonomiförordning

I EU:s taxonomiförordning (taxonomiförordningen) identifieras en efterfrågan på ett harmoniserat klassificeringssystem av ekonomiska aktiviteter, för att kunna rikta kapital mot hållbara verksamheter (Förordning 2020/852). Taxonomin är ett verktyg som är skapat för att fylla detta behov. Dess syfte att hjälpa investerare och andra aktörer att ta hållbara beslut genom att identifiera vilka verksamheter och ekonomiska aktiviteter som är hållbara. På så sätt dirigeras finansiella flöden till hållbara verksamheter och initiativ för att uppnå EU:s olika miljö- och klimatmål. Verktaget hjälper att motverka grönvåld. Grönvåld definieras på s.14 i förordningen som *”att man får en orättvis konkurrens fördel genom att marknadsföra en finansiell produkt som miljövänlig när den i själva verket inte uppfyller grundläggande miljönormer”* (Förordning 2020/852). Taxonomin motverkar grönvåld genom att fungera som en standard inom EU för hur verksamheter skall rapportera sin hållbarhetsdata vilket skapar jämförbarhet mellan verksamheter. Avsaknaden av jämförbarhet har tidigare avskräckt investerare då det påverkar riskberäkning.

Taxonomin är grundad på sex miljömål som presenteras i artikel 9. Miljömålen är följande;

1. Begränsning av klimatförändringar.
2. Anpassning av klimatförändringar.
3. Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser.
4. Omställning till en cirkulär ekonomi.
5. Förebyggande och begränsning av miljöföroreningar.
6. Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem.

För att en verksamhet skall anses vara miljömässigt hållbar enligt taxonomin måste den (1) väsentligt bidra till minst ett av miljömålen, (2) inte orsaka betydande skada på någon av resterande miljömål samt (3) följa minimumskyddsåtgärder och (4) tekniska granskningskriterier, vilket är branschspecifika kriterier som kommer specificeras i delegerade akter. En verksamhet kan väsentligt bidra till omställningen till en CE på

olika sätt. Exempelvis genom att förlänga produkters livslängd enligt artikel 13 §1e eller öka produkters reparerbarhet, uppgraderbarhet och återanvändbarhet enligt punkt 28 (Förordning 2020/852). Vad som sedan definieras som betydande skada specificeras i artikel 17 för varje miljömål (Förordning 2020/852). För CE innebär det exempelvis om verksamheten bidrar till ineffektiv användning av resurser och betydande ökad generering av avfall.

Omställningen till en hållbar ekonomi tar tid, därför införs taxonomin gradvis och inkludera fler verksamheter över tid. Från 2022 omfattar taxonomiförordningen företag med minimum 500 anställda. Detta innebär att företagen måste redovisa enligt taxonomin för räkenskapsåret 2021, dock endast för de två första miljömålen då de delegerade akterna för resterande ej är färdigställda. Vilka verksamheter som omfattas framgår inte tydligt i taxonomiförordningen utan står i andra EU dokument. I artikel 1 §2c i taxonomiförordningen fastställs det att förordningen endast omfattar verksamheter som har skyldighet att offentliggöra en icke-finansiell rapport enligt artikel 19 §a och artikel 29§a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU. Direktiv 2013/34/EU har genomgått förändringar som kan ses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/95/EU under artikel 1, här framgår vilka verksamheter som omfattas, vilket är verksamheter med minimum 500 anställda. Aktörer som arbetar med finansiella produkter² har andra krav som ej kommer presenteras i denna studie. Den gradvisa omställningen innebär även att de tekniska granskningskriterierna ständigt kommer att uppdateras baserat på vetenskapliga belägg samt överses av experter och sakkunniga från både den privata och offentliga sektorn. I dagsläget är endast granskningskriterier för miljömål ett och två presenterade, det vill säga inte för miljömålet om omställningen till en cirkulär ekonomi.

Taxonomiförordningen uppmuntrar även de verksamheter som inte tillämpas av förordningen till att offentliggöra icke-finansiella upplysningar, då de verksamheter som omfattas av taxonomiförordningen kommer att ställa informationskrav på deras intressenter. I artikel 8 §2 framgår vilka icke-finansiella upplysningar som måste offentliggöras (Förordning 2020/852). Verksamheter som omfattas måste lämna upplysningar om hur stor andel av deras omsättning, kapitalutgifter och driftsutgifter som kommer från eller är avsedda till tillgångar och processer som är förknippade med ekonomiska verksamheter som är i enlighet med taxonomin.

² Är en; en portfölj, en alternativ investeringsfond (AIF-fond), en försäkringsbaserad investeringsprodukt, en pensionsprodukt, en pensionsplan, ett fondföretag, eller en PEPP-produkt (Förordning 2019/2088).

3.1.3 Förslag till direktiv för företagens hållbarhetsrapportering (CSRD).

Förslaget till direktiv för företagens hållbarhetsrapportering (CSRD) presenterar ett förslag om att bredda taxonomiförordningens tillämpning och inkludera även SMF börsnoterade företag från och med 1 januari 2026 (COM(2021) 189 final). Enligt förslaget skall breddandet följa proportionalitetsprincipen och anpassas till företagens kapacitet och resurser med hjälp av en delegerad akt som kommer antas senast 31 oktober 2023.

CSRD belyser den ökade efterfrågan på hållbarhetsinformation, delvis på grund av taxonomin, och behovet av information om verksamheters miljö och klimatpåverkan som är lättillgänglig och jämförbar. Förslaget tydliggör att verksamheter och dess intressenter behöver veta vilken påverkan verksamheten har på människor och miljön, för att kunna ta välgrundade och hållbara beslut. Icke-finansiell rapportering är en grundsten i detta och är essentiellt för finansiering av omställningen som krävs för att uppnå EU:s gröna mål.

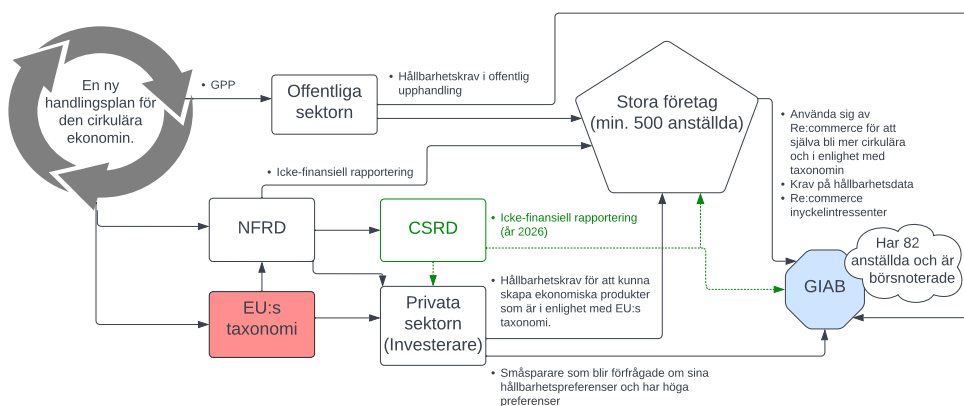
3.1.4 Andra viktiga dokument för främjandet av återbruk av mobiltelefoner

Taxonomin är en byggsten i EU:s ramverk för en hållbar finansiering och verkar tillsammans med andra initiativ för att på ett harmoniserat sätt främja omställningen till en hållbar ekonomi (COM(2021) 390 final). För att få med hela samhället i den cirkulära omställningen och öka återbruk sker initiativ på olika nivåer i samhället. Exempel på initiativ på EU nivå, utöver de som redan presenterats, är initiativ för konsumenters "Rätt till reparation" för att förlänga produkters livslängden (Šajn, 2022). EU vill även styra finansiella flöden från den offentliga sektorn genom att inkludera hållbarhetskriterier i den offentliga upphandlingen (COM(2008) 400 final). Europeiska kommissionen belyser även SMF viktiga roll i den gröna omställningen och SMF behov för stöd för att lyckas (COM(2020) 103 final).

Även på nationell nivå sker det initiativ för att främja återbruk. Exempelvis visar Utredningen om pantsystem för småelektronik (2021) att fungerade elektronikprodukter återvinns istället för återbrukas, då vi fått ett tunnelseende för återvinning. Utredarna vill därför se en förändring där återbruk inkluderas i producentansvaret. Kommissionen beskriver även nya krav på att försäkrings- och investeringsrådgivare måste fråga sina kunder om deras hållbarhetspreferenser, för att inkludera även icke-professionella investerare i omställningen (COM(2021) 188 final).

3.1.5 Sammanfattning

Resultaten från dokumentanalysen har sammanställts i figur 1 nedan. Figuren kan ses i större skala i Appendix C i figur C.1.

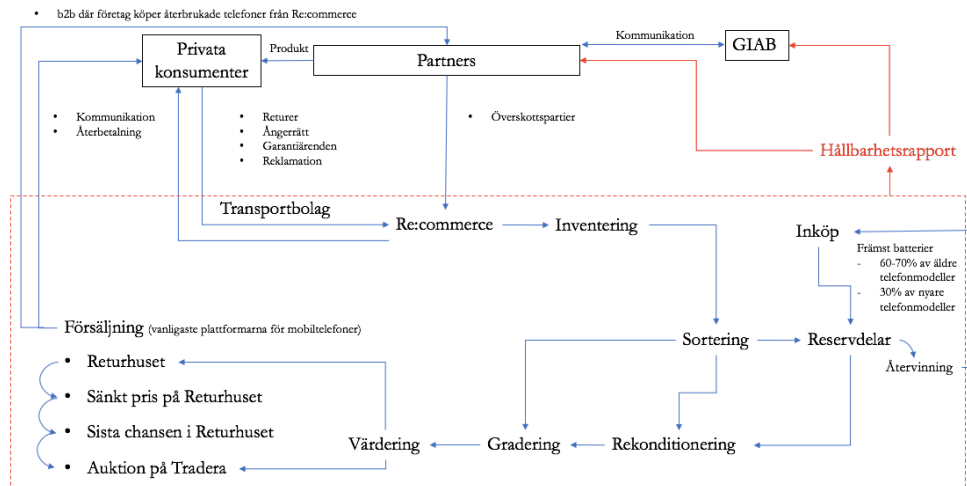
Figur 1. Illustration av dokumentanalys.

En egen illustration av hur de dokument som var med i dokumentanalysen har för avsikt att påverka återbruksmarknaden sett från GIAB:s perspektiv. Förkortningarna står för: GPP: Miljöanpassad offentlig upphandling, NFRD: Direktiv för icke-finansiell rapportering, CSRD: Direktiv för företagens hållbarhetsrapportering. Figuren finns även i större skala i appendix C figur C.1.

Taxonomi har som avsikt att främja medelstora hållbara företag som GIAB på olika sätt. Innan CSRD träder i kraft sker påverkan främst indirekt via de stora företag som inkluderas i NFRD och därav måste rapportera enligt taxonomi för räkenskapsåret 2021. Om CSRD träder ikraft kommer GIAB även påverkas direkt av icke-finansiella rapporteringskrav från 2026, men dessa skall vara anpassade till verksamhetens kapacitet. Även andra initiativ från den nya handlingsplanen kan påverka GIAB. I exempelvis GPP uppmanar EU den offentliga sektorn att anpassa sina upphandlingskrav för att kunna inkludera cirkulära verksamheter som GIAB.

3.2 Re:commerce värdekedja

Resultatet från intervjuer med Re:commerce affärsområdeschef sammanställdes till en illustration av Re:commerce värdekedja vid hantering av återbrukade mobiltelefoner som kan ses nedan i figur 2. Figuren kan även ses i en större skala i appendix D. Figur 2 och sammanfattningen nedan besvarar bakgrundfrågeställning 2.

Figur 2. Illustration av Re:commerce värdekedja.

En egen illustration av Re:commerce värdekedja baserad på intervju med Re:commerce affärsområdeschef.

Mobiltelefoner som Re:commerce tar emot kommer främst från GIAB:s samarbetspartners, deras kunder och från GIAB:s andra affärsområde cirkulär skadeservice. Mobiltelefonerna transporteras med hjälp av externa transportbolag. När mobiltelefonen kommer till GIAB går den igenom en inventeringsprocess, där mobiltelefonen får ett ärendenummer och produktens skick bedöms. Efter inventering beslutas det om produkten är i tillräckligt bra skick för att säljas direkt (efter att all minnesdata har raderats), måste rekonditioneras eller om den är i för dåligt skick för att repareras. Om mobiltelefonen är i för dåligt skick används den främst till reservdelar, och om det inte är möjligt skickas det till återvinning. När en telefons batteri är i för dåligt skick för att återbrukas byts det ut med ett nyproducerat batteri. Av de nya mobiltelefonmodellerna behöver cirka 30% ett nytt batteri, och av de äldre modellerna cirka 60-70%. Efter att produkten blivit reparerad graderas produktens skick. Efter detta värderas produkten innan den läggs ut till försäljning. Mobiltelefoner placeras som regel först ut på Re:commerce egna hemsida (Returhuset.se) till värderat pris. Om mobiltelefonen inte säljs reduceras först priset och sedan placeras den under kategorin sista chansen. Om telefonen fortfarande inte sålts läggs den ut på Tradera för auktion där marknaden fastställer priset. Re:commerce har även samarbeten med verksamheter som köper mobiltelefoner direkt av Re:commerce, utan att de först läggs upp på returhuset.

När produkten sålts delar GIAB och samarbetspartnern som produkten kommer ifrån på vinsten. På så sätt återanvänds hemelektronik som annars hade

slängts och efterfrågan på nyproducerad hemelektronik minskar. Samarbetspartners får en hållbarhetsrapport med hållbarhetsdata som beskriver de positiva climateffekterna samarbetet har bidragit till genom att förlänga produkternas livslängd. GIAB använder sig av siffrorna från Wranne och IVLs rapport (2020) i sina beräkningar.

3.3 Resultat från intressentanalys

Re:commerce nyckelintressenter identifierades med hjälp av en intressentanalys baserad på Re:commerce värdekedja (se figur 2 i sektion 3.1). Resultatet och argumentationen för kartläggningen och kategoriseringen kan ses i Appendix E, tabell E.1. Resultatet från prioriteringen kan ses i Appendix E, tabell E.2. De utvalda nyckelintressenterna för studien kan ses i tabell 1 nedan. Studien hade som målsättning att intervjua minst en aktör från varje intressentgrupp. Resultatet i tabell 1 besvarar den sista bakgrundsfrågeställningen.

Tabell 1. Re:commerce nyckelintressenter.

En tabell med de intressenter som identifierades som nyckelintressenter i intressentanalysen. Det vill säga att det kan förväntas att EU:s taxonomi kommer ha en stor påverkan på dem och intressenten har en stor påverkan på Re:commerce.

Intressentgrupp	Intressent
Partner	Partner som skickar in sin elektronik till Re:commerce
	Partners som köper återbrukad elektronik av GIAB.
Investerare	Fondbolag
	Institutioner
	Potentiella framtida investerare
GIAB (och Re:commerce)	Affärsområdeschef hos Re:commerce
	Styrelsen
	Bolagsledning
	Ekonomiansvarig
Leverantörer till Re:commerce	Transportföretag
	Batterileverantörer
	Skärmleverantörer
Återbruksbranschen för mobiltelefoner.	Re:commerce samarbetspartners (t.ex. Tradera, Blocket, Finn).
	Aktörer i branschen som Re:commerce inte samarbetar med
	Andra återbruksverksamheter för mobiltelefoner.
Intressenter som hanterar mobiltelefonen som ej återbrukas	Insamlingsföretag för elektronikavfall
	Avfall Sverige
	Återvinningsföretag
Mobiltelefonproducenter	Branschorganisation
	Individuella mobiltelefon-producenter

3.4 Resultat från intervjuer

Resultaten för de semistrukturerade intervjuerna presenteras i form av sammanfattningar av det viktigaste som diskuterades för att besvara huvudfrågeställningen: *"Vilka möjligheter och risker förväntar sig Re:commerce nyckelintressenter från EU:s taxonomi?"*. Totalt genomfördes sex intervjuer med representanter från fem av sju nyckelintressentgrupper. De intressentgrupperna som inte kunde medverka var leverantörer till Re:commerce och mobiltelefonproducenter. I tabell 3 finns ett schema över när intervjuerna genomfördes, vilka nyckelintressent som medverkade samt de medverkandes roll i deras verksamhet.

Tabell 2. Översikt av intervjutillfällen

Alla intervjuer var videosamtal och genomfördes via zoom eller teams, samt spelades in.

Nyckelintressent	Arbetsroll	Datum
Branschorganisation för fondbolag.	Verkställande direktör (VD)	2022-02-14
Re:commerce	Affärsområdeschef	2022-02-17
Annan återbruksverksamhet för mobiltelefoner.	Hållbarhetschef	2022-02-28
GIAB	Chief Financial Officer (CFO)	2022-03-21
Partner som skickar in använd elektronik till GIAB	Quality and Compliance Officer (QCO)	2022-04-07
Insamlingsföretag för elektronikavfall	Business Coordinator	2022-04-19

3.4.1 Återbruksmarknaden för mobiltelefoner

Merparten av de medverkande observerade en växande trend inom återbruk och ser stor framtida potential för återbruksmarknaden. Den växande trenden tros främst komma från en ökad medvetenhet hos konsumenter enligt GIAB:s Chief Financial Officer (CFO) och Re:commerce affärsområdeschef. Hållbarhetschefen hos annan återbruksverksamhet för mobiltelefoner och Quality and Compliance officer (QCO) hos GIAB:s ena samarbetspartner uttrycker att medvetenheten även har ökat hos verksamheter, och att verksamheter hållbarhetskrav underleverantörer ökar. Hållbarhetschefen hos en annan återbruksverksamhet ser även stor potential för återbruksmarknaden i EU:s arbete mot en CE, och tror att handlingsplanen för en cirkulär ekonomi kommer att ha en större påverka på dem än taxonomin. Business Coordinator hos insamlingsföretag för elektronikavfall ser även hur Sverige på nationell nivå försöker skifta fokus från återvinning till återbruk. Vilka förändringar som sker tack vare taxonomin och vilka som sker tack vare andra drivkrafter kan de medverkande inte särskilja.

Mobiltelefoner, och andra elektronikprodukter, är relativt lätta att förädla vilket troligtvis ligger bakom den växande återbrukstrenden för elektronik, enligt Re:commerce affärsområdeschef och en annan återbruksverksamhets hållbarhetschef. Att mobiltelefonerna är lätta att förädla innebär att de har ett relativt högt pris på återbruksmarknaden. Business Coordinator för insamlingsföretag för elektronikavfall belyser konsumenters ovilja för att lämna ifrån sig använd telefoner baserat på en oro att informationen skall missbrukas, vilket resulterar i att telefoner som inte används fastnar i hemmet.

3.4.2 GIAB:s investerare, idag och i framtiden

I dagsläget ställer GIAB:s investerarna inga specifika krav utöver de formella börsnoteringskrav enligt både GIAB:s CFO och Re:commerce affärsområdeschef. Enligt GIAB:s CFO är investerare idag den aktör som har störst direkt påverkan på GIAB, men Re:commerce affärsområdeschefen anser att investerarna i dagsläget inte ställer några krav som påverkar Re:commerce dagliga verksamhet.

För att kunna sprida GIAB:s budskap och affärsmodell vill CFO öka omsättningshastigheten av befintliga aktieägare och se en förändring i GIAB:s investeringssammansättning. Det viktigaste är att investerarna har samma vision som GIAB, men CFO tror även att investeringar från stora intuitioner med CE som sin kärnverksamhet hade kunnat hjälpa att stärka GIAB:s trovärdighet. GIAB:s CFO och branchorganisationen för fonders verkställande direktör (VD) tror att taxonomin kan underlätta för aktieägare att identifiera hållbara verksamheter, som exempelvis GIAB. Både GIAB:s CFO och branschorganisation för fondbolags VD belyser att taxonomin inte är den viktigaste faktorn för en investerare, utan andra faktorer som avkastning och en balanserad portfölj ofta spelar en större roll. VD:n pointerar även att hållbarhet kan mätas på andra sätt än bara via taxonomin.

VD:n för branschorganisation för fondbolag ser en naturlig plats för en cirkulär verksamhet som GIAB i en hållbarhetsfond som är baserad på taxonomin, men GIAB skulle behöva växa betydligt i omsättning för att inkluderas i en fond som ej är anpassad till mindre bolag. Hen påpekar dock att taxonomin även ställer krav på rådgivning för aktiesparare, vilket kan innebära ökade investeringar i GIAB.

3.4.3 Hållbarhetsrapportering

Nyckelintressenterna såg främst positivt på taxonomins påverkan på hållbarhetsrapportering. Hållbarhetschefen för en annan återbruksverksamhet anser att främst stora verksamheter kommer att påverkas av hållbarhetsrapporteringskraven men även mindre företag som GIAB kommer påverkas indirekt via sin värdekedja. GIAB:s CFO anser att på kort sikt kommer kraven på hållbarhetsrapportering att gynna GIAB. Detta då GIAB inte själva måste rapportera enligt taxonomin men har lång erfarenhet av hållbarhetsrapportering till sina partners. QCO till GIAB:s partner uttrycker hur de planerar att använda sig av hållbarhetsrapporten de får av GIAB i framtiden för att kunna förstå sin klimatpåverkan, trots att de inte i dagsläget har några icke-finansiella rapporteringskrav.

3.4.4 Mätbarhet

GIAB:s CFO uttrycker ett starkt behov för en internationell standard för koldioxidberäkningar, för att kunna inkludera hållbarhet i datadrivna beslutsfattanden. Hen beskriver hur verksamheter idag kan hävde olika hållbarhetssiffror för samma produkt och att det inte särskiljs mellan mobiltelefoner från olika producenter. Enligt Re:commerce affärsområdeschef är det svårare att genomföra hållbarhetsberäkningar för en cirkulär verksamhet som Re:commerce än för en producent med en linjär värdekedja. Detta då Re:commerce hanterar många olika produkter och inte har någon kontroll över produktens första livscykel. GIAB:s CFO anser att taxonomin är ett steg i rätt riktning för att skapa mätbarhet och transparens mellan aktörer, men det återstår en del svårigheter.

En annan återbruksverksamhets hållbarhetschef uttrycker en oro för grönmålning inom återbruk av mobiltelefoner. Hen hoppas att taxonomin kan förbygga detta genom att tillföra mätbarhet mellan verksamheter. VD för branschorganisation för fondbolag anser att mätbarheten som taxonomin ger underlättar aktörers arbete då det ger konkreta riktlinjer kring vad som är hållbart, och aktörer kan istället lägga fokus på genomförandet.

3.4.5 Fler och utökade partnerskap

Re:commerce affärsområdeschef tror att taxonomin kommer innebära att flera potentiella framtida partners söker sig till Re:commerce. Hållbarhetschefen från en annan återbruksverksamhet tror att vissa av de företag som har stora elektronikflöden kommer att söka sig till GIAB medans andra börja med återbruk internt.

GIAB:s partners QCO uttrycker att de med största sannolikhet kommer fortsätta att skicka sin egna och kunders elektronik till GIAB och inte börja hantera återbruk av elektronik själva. Trots att elektronikprodukter står för den största delen av verksamhetens klimatavtryck. Istället vill de fokusera på sin egna kärnverksamhet QCO från GIAB:s partner uttrycker: *"Man ska göra det man är bra på och samarbeta med dem som är bra på annat."* Hen tror att deras samarbete med GIAB kommer att växa och utforskar idén att inte bara lämna elektronik till GIAB utan även börja köpa elektronik via GIAB för internt bruk.

Enligt Business Coordinator för insamlingsföretag av elektronikavfall krävs det en stor och kostsam omställning för att ett insamlingsföretag, med fokus på återvinning, skall kunna integrera återbruk i sina processer. Hen ser därför hellre att all elektronik som kan återbrukas inte blandas med elektronik som skall återvinnas, utan istället kommer direkt till aktörer som redan är experter på återbruk. Det förs idag

ingen statistik över hur många telefoner som samlas in för återvinning som istället kunde återanvänts, men Business Coordinator för insamlingsföretag av elektronikavfall tror att det rör sig om en betydande siffra.

Hållbarhetschefen hos annan återbruksverksamhet uttrycker även potentialen för återbruk i offentlig upphandling. Exempelvis har en kommun anpassat sina kriterier i upphandling av datorer för att inkludera återbruk, genom att sätta prestationskrav istället för att exempelvis kräva en specifik modell. Det resulterade i att verksamheten kunde komma fram med två modeller som passade kommunens behov. Detta är enligt hållbarhetschefen ett exempel på hur vi inte kan köpa cirkulärt på ett linjärt sätt, utan måste exempelvis anpassa kraven vi ställer på produkten efter behovet som det ska fylla.

3.4.6 Omställningen tar tid

Enligt Re:commerce affärsområdeschef är omställningen till en CE nödvändig om vi skall kunna ha samma konsumtionsbeteende som idag. GIAB:s CFO uttrycker att politiken idag har en tydlig inriktning mot miljömässig hållbarhet, men omställningen måste få ta tid för att få med sig marknaden. Även GIAB:s partners QCO uttrycker att det krävs en kulturell omställning innan de exempelvis kan sälja återbrukad elektronik till sina kunder.

Hållbarhetschef från annan återbruksaktör beskriver hur dagens lagstiftning idag är anpassad för den linjära marknaden. Vilket skapar problem för cirkulära verksamheter då de påverkas annorlunda än de linjära värdekedjor som marknaden är van vid. Verksamhetens största risker har varit i form av nationella regler och initiativ som ej varit anpassade för återbruk. Även GIAB:s partners QCO har upplevt hur relativt ny nationell lagstiftning skapat förvirring hos dem och deras kunder då de inte är tydligt anpassade till att inkludera CE.

4. Analys och diskussion

I kapitel fyra diskuteras och analyseras studiens resultat, metod samt eventuella framtida studiefrågor. För att diskutera huvudfrågeställningens resultat diskuteras först riskerna och sedan möjligheterna som Re:commerce nyckelintressenter förväntar av taxonomin i resultatdiskussionen. Slutligen utvärderas metoden och eventuella framtida frågor att undersöka presenteras.

4.1. Resultatdiskussion

Den första risken som nyckelintressenterna uttrycker är att taxonomin inte får genomslagskraft, då dess komplexa förstahandsintryck avskräcker aktörer. Detta stöts av Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (2021) som belyser vikten att taxonomin inte blir för komplex då det påverkar intressenters attityd till verktyget, vilket i sin tur påverkar verktygets genomslagskraft. En annan återbruksverksamhets hållbarhetschef uttryckte även en risk för GIAB att taxonomin skapar ett incitament för aktörer, med elektronikprodukter som sin kärnverksamhet, att utveckla egna affärsmodeller för återbruk av elektronik, istället för att vända sig till GIAB eller andra cirkulära verksamheter. Information från intervjuerna med GIAB:s partners QCO och Business Coordinator för insamlingsföretag av elektronikavfall dämpar denna oro, då de trots sina stora flöden av elektronik gärna ser att återbruk av mobiltelefoner sköts av aktörer som redan är etablerade inom branschen. Eftersom att GIAB är en medelstor börsnoterad verksamhet kommer de behöva rapportera enligt taxonomin senast 2026 om CSRD införs utan förändringar (COM(2021) 189 final). Detta innebära ökade administrativa kostnader för GIAB och andra SME som berörs. Rapporteringskravets omfattning kommer dock att anpassas till verksamhetens kapacitet enligt CSRD förslaget (COM(2021) 189 final). Vilket är viktigt då SMF spelar en viktig roll i den gröna omställningen (COM(2020) 103 final; COM(2020) 98 final). Re:commerce affärsområdeschef uttryckte under intervjun att beräkna hållbarhetsdata kan vara mer komplicerat för cirkulära verksamheter än linjära. Detta bör tas i beaktning när proportionalitetsprincipen appliceras på cirkulära SMF, för att

säkerhetsställa att cirkulära verksamheter inte missgynnas av taxonomin och på så sätt försvårar omställningen till en CE.

Omställningen till en grön ekonomi kräver en samhällsenlig omställning (COM(2019) 640 final; COM(2020) 98 final). Samtliga medverkande höll med om detta och ansåg att taxonomin är ett steg i rätt riktning, men att samhället inte är helt framme. Exempelvis beskrev både hållbarhetschefen från en annan återbruksverksamhet och QCO från GIAB:s partner hur nationella regelverk ej tagit cirkulära affärsmodeller i beaktning, vilket lett till onödiga kostnader och förvirring. Detta visar på hur CE måste genomsyra hela samhället för att kunna lyckas. Samtliga medverkande bekräftade återbruksmarknadens snabba tillväxt och uttryckte ingen oro för ett avtagande. EU har även infört initiativ för att underlätta återbruk av telefoner genom exempelvis ”Right-to-repair”, vars syfte är att sätta press på producentföretag att offentliggöra information kring deras produkter så att deras livslängd kan förlängas (Šajin, 2022). Med detta i åtanke är det högst troligt att återbruksmarknaden även växer utan taxonomin, och de förväntade riskerna med taxonomin som identifierats i studien har därav troligtvis inte en avgörande påverkan på återbruksmarknaden för mobiltelefoners tillväxt. Riskerna kan dock påverka taxonomins arbete för att motverka grönmalning, vilket även Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (2021) uttryckt. Huruvida taxonomin sedan är en katalysator till återbruksmarknadens tillväxt kan studien inte bekräfta då den endast undersöker förväntningar till taxonomin.

Nyckelintressenterna förväntade sig också möjligheter med taxonomin. Den första var ökat antal och omfattning av partnerskap för cirkulära verksamheter som GIAB, som ett resultat av ökade krav på hållbarhetsrapportering och ökad efterfrågan på hållbarhetsdata. Re:commerce affärsområdeschef förväntar sig att verksamheter kommer att söka sig till GIAB för att själva bli mer i linje med taxonomin, vilket stämmer överens med det som skrivs i taxonomiförordningen (Förordning 2020/852). Verksamheter med erfarenhet inom hållbarhetsrapportering och hållbarhetsdata har en konkurrensfördel då de kan erbjuda sina partners hållbarhetsdata som sedan kan användas i deras hållbarhetsrapportering. I CSRD förslaget beskrivs hur efterfrågan på hållbarhetsdata ökat (COM(2021) 189 final). Efterfrågan kommer inte endast från stora verksamheter som omfattas av taxonomiförordningen, utan GIAB:s partners QCO bekräftar även att deras lilla verksamhet kommer använda sig av den hållbarhetsrapport de får av GIAB för att förstå sin verksamhets klimatavtryck. Hen beskriver att verksamhetens ökade intresse för hållbarhetsarbete drivs från ökade hållbarhetskrav från deras kunder. Detta stöttas av taxonomiförordningen som uttrycker att även verksamheter som inte omfattas av förordningen kommer att påverkas av större aktörers ökade efterfrågan på hållbarhetsdata (Förordning

2020/852). Huruvida intresset som GIAB:s partners QCO uttrycker härstammar från taxonomin kan inte konstateras, men det visar på att ett ökat intresse för hållbarhet hos aktörer lett till ett ökat partnerskap för GIAB. En annan återbruksverksamhets hållbarhetschef ser även potential för återbruk i offentlig upphandling, vilket skulle kunna innebära nya partnerskap för GIAB i framtiden. Även Alhola med kollegor (2018) identifierade denna potential för cirkulära verksamheter att inkluderas i offentlig upphandling, inte minst för cirkulärt bruk av mobiltelefoner. Krav på att vara i enlighet med taxonomin till en viss grad kan exempelvis vara ett framtida krav i offentlig upphandling.

De medverkande förväntade även att taxonomin skulle leda till ökade investeringar i GIAB, men uttryckte inte samma säkerhet kring detta som kring de ökade partnerskapen. GIAB:s CFO tror att investeringarna i GIAB kan öka för att investerare vill vara mer i enlighet med taxonomin för att bli mer eftertraktade, vilket stötts av vad som skrivs i taxonomiförordningen (Förordning 2020/853). Branschorganisationen för fondbolags VD uttrycker även att vara i enlighet med taxonomin kan ge en konkurrensfördel, och att en cirkulär verksamhet som GIAB kan få en naturlig plats i en fond som har taxonomin som fokus. Dock endast om GIAB växer i omsättning. Hen uttryckte även en förväntning att mindre aktiesparare kan tänkas investera i GIAB efter att taxonomin satt krav på att rådgivare måste fråga om spararens hållbarhetspreferenser, vilket även framgår i (COM(2021) 188 final).

Mätbarhet är taxonomins största bidrag till omställningen till en CE. Majoriteten av de medverkande förväntar att taxonomin bidrar med en mätbarhet och transparens som i sin tur leder till en jämförbarhet mellan företag. Vilket stämmer överens med taxonomins syfte i både handlingsplanen (COM(2020) 98 final) och taxonomiförordningen (Förordning 2020/852). Denna transparens kan vara till fördel för en verksamhet som GIAB, som bygger på hållbara affärsmodeller. En annan återbruksverksamhets hållbarhetschef uttrycker en oro för grönmålning inom CE, och hoppas att taxonomin skall kunna bidra med att motverka detta. Detta skulle vara till fördel för GIAB eftersom grönmalade verksamheter kan konkurrera mot hållbara verksamheter om de inte identifieras. GIAB är idag i framkant inom hållbarhetsrapportering enligt dess CFO. Incitament från taxonomin bidrar dock till att även fler aktörer kommer att öka sina kunskaper inom området. För GIAB:s del är det viktigt att utnyttja detta försprång och fortsätta utvecklas inom hållbarhetsrapportering för att vara konkurrenskraftiga.

Redan när nyckelintressenter kontaktades för intervju framgick det att få intressenter var insatta i taxonomin, och många ville ej medverka då de inte ansåg sig tillräckligt kunniga inom ämnet. Innanför de två nyckelintressentgrupperna som ej medverkade var det två aktörer som initialt tackade ja till att intervjuas, men sedan

slutade svara på e-post. Tillbakadragandet tros bero på att taxonomin vid första anblick kan ses som komplicerad och överväldigande, vilket bekräftades från samtliga medverkande. Majoriteten av de medverkande uttryckte osäkerhet kring sin kompetens rörande taxonomin före intervjuerna, men bidrog med givande information och en bred kompetens under intervjuerna. Från observationen dras även här slutsatsen att taxonomin kan ge ett förstahandsintryck av komplexitet och bidra till förvirring som kan avskräcka aktörer.

Med tanke på att GIAB, ett ensamt medelstort företag, minskat sina samarbetspartners utsläpp med ungefär 1 430 ton koldioxid och 2 236 ton avfall i bara 2021 enligt E. Nilsson (personlig kommunikation, 5 maj 2022), finns det stor potential för att minska både koldioxidutsläpp och avfallsgenerering om cirkulära verksamheter får växa. Det är även viktigt att de cirkulära verksamheterna som växer faktiskt är hållbara och inte är grönmalade verksamheter, vilket taxonomin förväntas bidra med. Om taxonomin får genomslagskraft kan den bidra med att investeringar och samarbeten riktas till icke grönmalade verksamheter, och på så sätt bidrar till att minska EU verksamheters klimatpåverkan (Förordning 2020/852). Studien bidrar med kunskap inte bara för GIAB, utan även andra cirkulära SME om vad för risker och möjligheter aktörer förväntar från taxonomin. På så sätt kan riskerna minimeras och möjligheterna utnyttjas till dess potential för att på bästa sätt öka återbruket av mobiltelefoner. Den ökade kunskapen kan även bidra till att aktörer blir mindre avskräckta av taxonomin och att den därav får en större genomslagskraft. För att fullt förstå hur cirkulära verksamheter kommer att påverkas av taxonomin krävs det mer forskning inom ämnet.

Det är viktigt att förstå hur cirkulära SME förväntas påverka av marknadsbaserade styrmedel då de är viktiga i den gröna omställningen (COM(2020) 103 final; COM(2020) 98 final). Samt då cirkulära verksamheter inte påverkas på samma sätt som de med en linjär värdekedja enligt QCO från GIAB:s partner och hållbarhetschefen på en annan återbruksverksamhet. För att få en harmoniserad omställning till en CE är det därav viktigt att kontinuerligt undersöka hur cirkulära verksamheter och värdekedjor påverkas av nya verktyg och lagstiftningar. Denna studie är en start på detta, men det krävs mer forskning för att fullt förstå hur taxonomin kommer att påverka cirkulära verksamheter. Regeringen har även förstått vikten i detta och har startat en utredning hur ekonomiska styrmedel kan främja omställningen till en cirkulär ekonomi (Finansdepartementet, 2022).

Likt tidigare diskuterat spelar SME en avgörande roll i omställningen till en grön ekonomi (COM(2020) 103 final; COM(2020) 98 final). Det är därför viktigt att undersöka hur de påverkas för att förstå hur resurser kan användas på bästa sätt. Sett från EU:s perspektiv är kunskapen om aktörers förväntningar även givande för att

säkerhetsställa att taxonomin bidrar till omställningen till en CE. Speciellt då attityd är viktig för taxonomins genomslagskraft (Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, 2021). Taxonomin är skapad för att ständigt uppdateras baserad på forskning enligt taxonomiförordningen (Förordning 2020/852). Utökade studier kring förväntningarna till taxonomin är därav av värde även för Europeiska kommissionen. För att få en full förståelse för intressenters förväntningar till taxonomin krävs det ytterligare forskning men, precis som de medverkande uttryckte om taxonomin, är studien ett steg i rätt riktning men går inte hela vägen.

Den stora mängden elektronikavfall, speciellt telefoner och datorer, beror främst på produkternas korta livslängd (Forti m.fl., 2020). Att förlänga mobiltelefoners livslängd genom återbruk innebär minskningar i både mängden elektronikavfall och upptag av råmaterial som utarmar våra ändliga resurser och bidrar med stora utsläpp av växthusgaser (Rizos m.fl., 2019). EU har kommit fram till att omställningen till en CE är nödvändig för att koppla resursanvändning från ekonomisk tillväxt, men precis som all annan omställning kräver det finansiering (COM(2020) 98 final). Syftet med taxonomin är att inkludera den privata sektorn i finansieringen av den gröna omställningen och få med hållbarhet i beslutsfattanden (Förordning 2020/852). För att kunna uppfylla Parisavtalets 1,5 graders mål krävs stora förändringar, varav en CE både är kostnadseffektivt och systembaserat enligt Gueye och Jeffries (2021), menat att det ser ekonomi från ett ekosystemperspektiv där hela samhället är integrerat.

4.2. Metoddiskussion

Eftersom att taxonomin är ett brett verktyg och GIAB en verksamhet med många affärsmodeller avgränsades studien tydligt för att kunna dra några slutsatser från resultatet. Avgränsningarna innebär dock att resultatet inte kan appliceras till vilken cirkulär verksamhet som helst. Studien ger dock en helhetsbild av olika nyckelintressenters förväntningar till taxonomin och hur den kommer att påverka en cirkulär återbruksverksamhet för mobiltelefoner. Studien fokuserade på taxonomins miljömål 4, att främja omställningen till en CE, och tog inte mål 1, begränsning av klimatförändring, i beaktning trots att GIAB kan anses bidra till det. Detta då GIAB och Re:commerce som affärsområde bygger på CE.

En potentiell förbättring av metoden hade varit att inkludera alla nyckelintressentgrupper samt intervjua flera intressenter innanför varje intressentgrupp. Resultatet från exempelvis en av GIAB:s partners ger en bild av den partners relation till Re:commerce, men troligtvis inte en representativ bild av alla samarbeten. Antalet intervjuer begränsades till det antal intressenter som ville

medverka och uppsatsens tidsram. Metodtrianguleringen ökade resultatets trovärdighet.

Användningen av semistrukturerade intervjuer var särskilt användbart då intervjuerna ofta tog en hel annan riktning än planerat och ofta belyste ämnen som inte identifierats i dokumentanalysen.

4.3. Framtida studier

Under studiens gång identifierades flera intressanta frågor och funderingar inför framtida studier. Likt tidigare nämnt saknas det idag forskning kring EU:s taxonomi, då verktyget är nytt. Det finns ett behov att fylla detta kunskapsgap för att förstå om verktyget fungerar i praktiken. Denna studie har undersökt förväntningarna kring taxonomin. Efter taxonomins fulla implementering hade det varit intressant att undersöka om Re:commerce nyckelintressenters förväntningar stämde överens med taxonomins faktiska påverkan på Re:commerce.

Det är även viktigt att vidare undersöka vilka incitament hållbarhetsrapportering skapar för verksamheter. Exempelvis angående vad som skall anses mest hållbart i en hållbarhetsrapport, att återbruka en ohållbart producerad telefon eller en hållbart producerad telefon? Vad skapar det för incitament?

5. Slutsats

I kapitel 5 sammanfattas kortfattat studiens viktigaste huvudpunkter i punktform.

- Det finns en allmän osäkerhet kring taxonomin vilket kan påverka dess genomslagskraft.
- Om CSRD går igenom kommer GIAB behöva göra hållbarhetsrapportering enligt taxonomin senast 2026. Detta kommer troligtvis att innebära ökade administrativa kostnader för verksamheten, men kan bidra till en ökad trovärdighet om taxonomin anses trovärdig. Särskilt om GIAB är tidiga med att rapportera enligt taxonomin.
- Taxonomin bidrar med en transparens och mätbarhet som efterfrågats av marknaden. Detta i sin tur leder till en jämförbarhet mellan företag som skall kunna motverka grönmalning. Vilket är till fördel för hållbara affärsområden som Re:commerce.
- Den ökade efterfrågan på hållbarhetsdata och skärpta hållbarhetskrav hos aktörer kan bidra till fler och utökade samarbeten mellan Re:commerce och deras partners.
- Om Re:commerce är i enlighet med taxonomin kommer det troligtvis innebära fler investeringar, och om GIAB växer i omsättning finns det potential att även ta sig in på fondmarknaden.

6. Tack

Jag vill börja med att tacka min interna handledare, Håkan Rodhe, för goda råd, vägledning och nya perspektiv genom arbetets gång! Jag vill även speciellt tacka min handledare hos GIAB, Emma Nilsson, för att du tog dig an mitt projekt. Sen vill jag självklart även tacka GIAB för att ni gett mig möjligheten att få skriva ihop med en så inspirerande verksamhet! Samt alla medverkande som la tiden på att hjälpa mig förstå återbruksmarknaden och taxonomin, det var oerhört intresseväckande och inspirerande! Jag vill även tacka min seminariegrupp för allt hejande, feedback och att jag har fått ta del av era fantastiska arbeten.

Slutligen vill jag tacka min familj, vänner och hund för all mental support genom arbetet!

7. Referenser

- Alhola, K., Ryding, S.-O., Salmenperä, H., & Busch, N. J. (2018). Exploiting the Potential of Public Procurement: Opportunities for Circular Economy. *Journal of Industrial Ecology*, 23(1), 96–109. <https://doi.org/10.1111/jiec.12770>
- Amoabeng Nti, A. A., Arko-Mensah, J., Botwe, P. K., Dwomoh, D., Kwarteng, L., Takyi, S. A., Acquah, A. A., Tettey, P., Basu, N., Batterman, S., Robins, T. G., & Fobil, J. N. (2020). Effect of Particulate Matter Exposure on Respiratory Health of e-Waste Workers at Agbogbloshie, Accra, Ghana. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(9), 3042. <https://doi.org/10.3390/ijerph17093042>
- Bowen, G. A. (2009). Document Analysis as a Qualitative Research Method. *Qualitative Research Journal*, 9(2), 27–40. <https://doi.org/10.3316/QRJ0902027>
- Bryman, A. (2012). *Social Research Methods* (4e upplagan). Oxford University Press.
- COM(2008) 400 final. *Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt regionkommittén: Offentlig upphandling för en bättre miljö*. Europeiska kommissionen. <https://eur-lex.europa.eu>
- COM(2019) 640 final. *Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt regionkommittén: Den europeiska gröna given*. Europeiska kommissionen. <https://eur-lex.europa.eu>
- COM(2020) 103 final. *Meddelande från kommissionen till europaparlamentet, rådet, europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt regionkommittén: En SMF-strategi för ett hållbart och digitalt EU*. Europeiska kommissionen. <https://eur-lex.europa.eu>
- COM(2020) 98 final. *Meddelande från kommissionen till europaparlamentet, rådet, europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt regionkommittén: En ny handlingsplan för den cirkulära ekonomin: För ett renare och mer konkurrenskraftigt Europa*. Europeiska kommissionen. <https://eur-lex.europa.eu>
- COM(2021) 189 final. *Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2013/34/EU, direktiv 2004/109/EG, direktiv 2006/43/EG och förordning (EU) nr 537/2014 vad gäller företagens hållbarhetsrapportering*. Europeiska kommissionen. <https://eur-lex.europa.eu>
- COM(2021) 188 final. *Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt regionkommittén: EU:s taxonomi, hållbarhetsredovisning för företag, hållbarhetspreferenser och förvaltaruppdrag: Styra kapital mot den europeiska gröna given*. Europeiska kommissionen. <https://eur-lex.europa.eu>
- COM(2021) 390 final. *Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt regionkommittén: Strategi för att*

- finansiera omställningen till en hållbar ekonomi*. Europeiska kommissionen
<https://op.europa.eu>
- Davis, J.-M., & Garb, Y. (2019). A strong spatial association between e-waste burn sites and childhood lymphoma in the West Bank, Palestine. *International Journal of Cancer*, 144(3), 470–475. <https://doi.org/10.1002/ijc.31902>
- Direktiv 2013/34/EU. *Årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG*. Europaparlamentet, Europeiska unionens råd. <http://data.europa.eu>
- Direktiv 2014/95/EU. *Ändring av direktiv 2013/34/EU vad gäller vissa stora företags och koncerners tillhandahållande av icke-finansiell information och upplysningar om mångfaldspolicy*. Europaparlamentet, Europeiska unionens råd. <http://data.europa.eu>
- Europaparlamentet. (2015, 2 december). *Circular economy: Definition, importance and benefits*. News: European Parliament. <https://www.europarl.europa.eu>
- Europeiska ekonomiska och sociala kommittén. (2021, 10 augusti). *Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén; Strategi för att finansiera omställningen till en hållbar ekonomi*. (2022/C 152/16). <http://op.europa.eu>
- Europeiska kommissionen. (2003, 6 maj). *Kommissionens rekommendation av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag*. (2003/361/EG). <http://data.europa.eu>
- Europeiska kommissionen. (u.å.). *EU taxonomy for sustainable activities: What the EU is doing to create an EU-wide classification system for sustainable activities*. European Commission. Hämtad 16 juni 2022, från https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/sustainable-finance/eu-taxonomy-sustainable-activities_en
- Finansdepartementet. (2022, 16 juni). *Utredning om hur ekonomiska styrmedel kan främja omställningen till en cirkulär ekonomi ska tillsättas*. Regeringskansliet. Hämtad 17 juni 2022 från <https://regeringen.se/pressmeddelanden/2022/06/utredning-om-hur-ekonomiska-styrmedel-kan-framja-omstallningen-till-en-cirkular-ekonomi-ska-tillsattas/>
- Forti V., Baldé C.P., Kuehr R., Bel G. (2020). The Global E-waste Monitor 2020: Quantities, flows and the circular economy potential. United Nations University (UNU)/United Nations Institute for Training and Research (UNITAR) – co-hosted SCYCLE Programme, International Telecommunication Union (ITU) & International Solid Waste Association (ISWA), Bonn/Geneva/Rotterdam.
- Förordning 2020/852. *Inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordning (EU) 2019/2088*. Europaparlamentet, Europeiska unionens råd. <https://eur-lex.europa.eu>
- Förordning 2019/2088. *Hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella tjänstesektorn*. Europaparlamentet, Europeiska unionens råd. <https://eur-lex.europa.eu>
- GIAB. (u.å.a). *Om oss*. Giab Nordic. Hämtad 03 maj 2022, från <https://www.giabnordic.se/om-oss/>

- GIAB. (u.å.b). *Re:Commerce*. Giab Nordic. Hämtad 03 maj 2022, från <https://www.giabnordic.se/recommerce/>
- Grimble, R., & Wellard, K. (1997). Stakeholder methodologies in natural resource management: A review of principles, contexts, experiences and opportunities. *Agricultural Systems*, 55(2), 173–193. [https://doi.org/10.1016/S0308-521X\(97\)00006-1](https://doi.org/10.1016/S0308-521X(97)00006-1)
- Gueye, S., & Jeffries, N. (2021). *Completing the Picture: How the circular economy tackles climate change*. Ellen Macarthur Foundation. <https://ellenmacarthurfoundation.org>
- Gullett, B. K., Linak, W. P., Touati, A., Wasson, S. J., Gatica, S., & King, C. J. (2007). Characterization of air emissions and residual ash from open burning of electronic wastes during simulated rudimentary recycling operations. *Journal of Material Cycles and Waste Management*, 9(1), 69–79. <https://doi.org/10.1007/s10163-006-0161-x>
- Krouwel, M., Jolly, K., & Greenfield, S. (2019). Comparing Skype (video calling) and in-person qualitative interview modes in a study of people with irritable bowel syndrome: an exploratory comparative analysis. *BMC Medical Research Methodology*, 19(1). <https://doi.org/10.1186/s12874-019-0867-9>
- Kumar, R. (2014). *Research methodology: A step-by-step guide for beginners*. (3e upplagan). Sage Publications.
- Magnusson, E., & Marecek, J. (2015). *Doing Interview-based Qualitative Research: A Learner's Guide*. Cambridge University Press.
- Rizos, V., Bryhn, J., Alessi, M., Campmas, A., & Zarra, A. (2019, november). *Identifying the impact of the circular economy on the Fast-Moving Consumer Goods Industry Opportunities and challenges for businesses, workers and consumers: mobile phones as an example*. European Economic and Social Committee. <https://www.ceps.eu>
- Robinson, B. H. (2009). E-waste: An assessment of global production and environmental impacts. *Science of The Total Environment*, 408(2), 183–191. <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2009.09.044>
- Šajin, N. (2022). *Briefing: Right to repair*. European Parliament. <https://www.europarl.europa.eu/>
- Schmeer, K. (2000). Stakeholder Analysis Guidelines. I Brinkerhoff, D., Hall, C., Novak, K., O'Hanlon, B., Scribner, S. och Schmeer, K. *Policy Toolkit for Strengthening Health Sector Reform*. (s. 2.1 – 2.43). Partnerships for Health Reform, Abt Associates Inc.
- Svenska FN-förbundet. (u.å.). *Globala målen för hållbar utveckling*. Svenska FN-förbundet. Hämtad 02 maj 2022 från <https://fn.se/globala-malen-for-hallbar-utveckling>
- Utredningen om pantsystem för småelektronik. (2021). *Använd det som fungerar* (SOU 2021:26). Miljödepartementet. <https://www.regeringen.se>
- Wranne, J. & IVL Svenska Miljöinstitutet. (2020, januari). *Produktdatabaser: Miljöfördelar med återbruk: Klimatfördelar med återbruk av IT produkter samt metod för databasskapande* (Rapport B 2372). IVL Svenska Miljöinstitutet. <https://www.ivl.se>

Appendix A: Intervjuguide

Tabell A.1. Intervjuguide.

Intervjuguide för semistrukturerade intervjuer med nyckelintressenter. Användes som en guide och följdes ej ordagrant. Fråga A-D ställdes till alla medverkande och resterande var baserade på vilken nyckelintressent som intervjuades.

	Syfte med frågan	Exempel fråga
A.	Godkännande för inspelning och information om anonymitet.	<ul style="list-style-type: none">- Går det bra för er att samtalet spelas in?- Inspelelingen kommer att raderas efter att arbetet är godkänt.- Intervjun är anonym och ert namn kommer inte inkluderas i den publicerade uppsatsen.
B.	Introduktion till GIAB <i>(om nödvändigt)</i>	<ul style="list-style-type: none">- Godsinlösen Nordic AB (GIAB) är en verksamhet som arbetar med en rad olika cirkulära affärsmodeller.- Studien fokuserar på återbruk av mobiltelefoner inom GIAB:s affärsområde Re:commerce och hur det kan tänkas påverkas av EU:s taxonomin.- Kortfattat går Re:commerce ut på att GIAB samlar in använda telefoner från deras partners och restaurerar dem för att sedan sälja dem på deras hemsida (www.returhuset.se) eller andra återbruks plattformar som exempelvis tradera. På så sätt förlängs mobiltelefonernas livscykel och efterfrågan på nyproducerad elektronik minskar
C.	Taxonomin påverkan på nyckelintressenten.	<ul style="list-style-type: none">- Har ni börjat se på hur ni tror Taxonomin kan komma att påverka er verksamhet?- Hur tror ni att ni kommer bli påverkade? Till vilken grad?

		<ul style="list-style-type: none"> - Vad finns det för positiva och negativa aspekter med taxonomin som påverkar er verksamhet? - Finns det några av era nyckelintressenter (<i>definiera gärna vad det är om behövs</i>) som ni tror kommer att särskilt påverkas?
D.	Information om hur intervjun kommer att gå till samt om sammanfattning.	<ul style="list-style-type: none"> - Är en intervju av semistrukturerad struktur. Det innebär att mitt mål är att vi har en dialog snarare än en strikt intervju och du får gärna komma med mer information som du finner relevant. - Efter intervjun kommer jag skriva en sammanfattning av vad jag fick ut av samtalet och skicka till dig för godkännande, för att minimera risken för missförstånd.

Specifika frågor till affärsområdeschef för Re:commerce.		
1.	Information om vad vill jag få ut av intervjun.	<ul style="list-style-type: none"> - Vill få en tydlig bild av hur er hantering av telefoner återbrukade i Re:commerce går till. - Få en bild av var ni anser är Re:commerce största utmaningar och möjligheter i dagsläget.
2.	Identifiera eventuella nyckelintressenter som missats.	<ul style="list-style-type: none"> - Vem är era viktigaste intressenter för den vardagliga verksamheten på Re:commerce (<i>definiera nyckelintressent vid behov</i>)? - Vilka av era intressenter är ni mest beroende av? - Vad har ni för verksamheter i er värdekedja?
3.	Intressenternas påverkan på verksamheten	<ul style="list-style-type: none"> - Om era intressenter skulle förändra sitt beteende på grund av exempelvis EU:s taxonomi, hur skulle det påverka er?
4.	Identifiera eventuella regelverk som bör tas i beaktning.	<ul style="list-style-type: none"> - Finns det specifika regelverk eller liknande som påverkat Re:commerce? - Finns det några specifika EU direktiv eller liknande som har påverkat er verksamhet?
5.	Investerares plats i Re:commerce.	<ul style="list-style-type: none"> - Hur stort inflytande har investerare i Re:commerce dagligverksamhet?

		<ul style="list-style-type: none"> - Ställer de några specifika krav på er? (<i>utöver krav på avkastning</i>). Om ja, vilka? - Ställer era olika typer av investerare olika krav?
6.	Att få en bättre uppfattning av hur Re:commerce fungerar.	<ul style="list-style-type: none"> - Hur fungerar Re:commerce hantering av mobiltelefoner i praktiken? - Är det rätt förstått att Re:commerce tar hand om alla retur och reparationer inom GIAB? Även för andra delar av verksamheten som mobilcirkeln etc. - Baserad på studiens avgränsning, hur stor andel av de flödena som går genom Re:commerce är mobiltelefoner? - Från er hemsida och presentationer förstår jag det som att ni har som mål att växa i omsättning. Har ni några reflektioner kring hur mycket ni vill växa?
7.	Hur GIAB:s hållbarhetsrapportering fungerar.	<ul style="list-style-type: none"> - Vad finns det för information i de hållbarhetsrapporter som era partner får? - Granskas rapporterna av en oberoende part? - Följer rapporten taxonomins riktlinjer. Om inte har ni planer om att de skall göra det i framtiden?
8.	Identifiera potentiella nyckelintressenter	<ul style="list-style-type: none"> - Har du tips på en annan aktör som jag borde inkludera i min studie?

Specifika frågor till GIAB:s CFO.		
1.	Information om vad vill jag få ut av intervjun.	<ul style="list-style-type: none"> - Få en bild av GIAB:s relation med deras investerare samt GIAB:s investeringssammansättning.
2.	Investerares plats i GIAB.	<ul style="list-style-type: none"> - Hur ser sammansättningen av GIAB:s investerare ut idag? - Är det främst privata aktiesparare, fonder, företag etc.? - Finns det specifika möjligheter att investera i Re:commerce eller är det GIAB som helhet som investeras i? - Om ja, är olika delar av GIAB olika beroende av investerare? - Påverkar era investerarna GIAB:s beslutfattande? - Sätter investerarna specifika krav på er verksamhet? - Finns det specifika krav på er hållbarhetsrapportering (<i>utöver de krav som finns för börsnotering</i>)? - Hur beroende är GIAB av dess investerare?

3.	Investerares inställningen / efterfrågan på återbruks och cirkulär ekonomi	<ul style="list-style-type: none"> - Har intresset för återbruk / CE förändrats bland investerare? - Har detta inneburit att investeringslandskapet förändrats hos GIAB?
4.	GIABs framtidsplaner (och investerares plats i den).	<ul style="list-style-type: none"> - Hur ser era framtidsplaner ut? - Är tanken att expandera på investeringssidan? - Hur kan detta tänkas påverka era relationer till era investerare (kommer det krävas större investerare)? - Är investerare viktiga i era expansionsplaner? - Hur tror ni att er investeringssammansättning kommer att se ut i framtiden?
5.	Identifiera eventuellt missade nyckelintressenter.	<ul style="list-style-type: none"> - Vilka intressenter anser ni är viktigast för GIAB och Re:commerce? - Har du någon intressent i åtanke som jag bör inkludera i studien?
6.	Identifiera eventuella regelverk som bör tas i beaktning.	<ul style="list-style-type: none"> - Finns det specifika regelverk eller liknande som påverkat GIAB eller Re:commerce speciellt? - Hur har andra EU initiativ påverkat er tidigare? T.ex. EU:s handelsplan för en cirkulär ekonomi.
Specifika frågor till VD för branschorganisation för en samling fondbolag.		
1.	Information om vad vill jag få ut av intervjun.	<ul style="list-style-type: none"> - Hur investeringslandskapet hos fonder kan påverkas av EU:s taxonomi. - Om EU:s taxonomi skapar möjligheter eller risker för verksamheter som GIAB och affärsmodeller som Re:commerce.
2.	Taxonomins påverkan på fondbolag.	<ul style="list-style-type: none"> - Har ni märkt av / tror ni att taxonomin har fått slagkraft? - Ser ni att de fondbolag ni representerar har förändrat sitt investeringsbeteende till följd av Taxonomin? - På vilket sätt har deras beteenden förändrats? - I EU:s taxonomi ökar kraven på hållbarhetsrapportering. Hur påverkar det dem ni representerar?
3.	Intresset för cirkulär ekonomi hos fondbolag.	<ul style="list-style-type: none"> - Har intresset för att investera i företag med en cirkulär affärsmodell ökat?

		<ul style="list-style-type: none"> - Är det mycket aktivt ägande eller mer passivt ägande? - Är det investeringar i företag som är baserade på CE eller är det snarare företag som förändrar sitt arbete mot mer hållbart? - Är det till följd av taxonomin eller är det andra anledningar?
4.	EU:s taxonomis påverkan på GIAB och Re:commerce.	<ul style="list-style-type: none"> - Hur tror du att investeringarna i ett företag som GIAB kommer att påverkas av EU:s taxonomi? <i>(Inkludera att GIAB är börsnoterade).</i>
5.	Identifiera potentiella nyckelintressenter	<ul style="list-style-type: none"> - Har du tips på en annan aktör som jag borde inkludera i min studie?
Specifika frågor till hållbarhetschef hos en annan återbruksverksamhet för mobiltelefoner.		
1.	Information om vad vill jag få ut av intervjun.	<ul style="list-style-type: none"> - Ökad Förståelse för hur återbruksbranschen ser ut från en annan aktör. - Synpunkter på hur en annan aktör i branschen tror att EU:s taxonomi kan komma att påverka dem själva och branschen i sig.
2.	Information om den medverkande och verksamheten de representerar	<ul style="list-style-type: none"> - Vem är ni <i>(verksamheten)</i>? - Vad gör ni <i>(verksamheten)</i>? - Vad är din roll? - Hur arbetar ni med återbruk av mobiltelefoner? - Hur skiljer ni er från GIAB och Re:commerce? <i>(om behövs förklara mer om GIAB och Re:commerce)</i> - Är ni börsnoterade och hur stora är ni <i>(syfte att förstå om de behöver rapportera i enlighet med taxonomin).</i>
3.	Stämningen på återbruksmarknaden.	<ul style="list-style-type: none"> - Hur tror ni att återbruksmarknaden <i>(gärna specifikt för mobiltelefoner)</i> kommer att se ut i framtiden? - Finns det några specifika drivkrafter eller motgångar? - Hur kan vi på bästa sätt främja återbruk av telefoner?
4.	EUs tidigare och framtida initiativ.	<ul style="list-style-type: none"> - Har tidigare initiativ från EU påverkat er? - Om ja, hur? - Vilka är de viktigaste?

5.	EU:s taxonomis påverkan på återbruksmarknaden.	<ul style="list-style-type: none"> - Hur tror ni att taxonomin kommer att påverka återbruksmarknaden? - Hur tror ni att den kommer att påverka er och till vilken utsträckning? - Finns det andra regelverk som kan ha en större påverkan?
6.	Identifiera eventuellt missade intressenter.	<ul style="list-style-type: none"> - Vilka intressenter anser du har störst påverkan på er verksamhet - Vilka aktörer påverkar er mest om deras beteende skulle förändras? - Har ni tips på andra aktörer jag bör inkludera i min studie?
7.	Identifiera eventuella regelverk som bör tas i beaktning.	<ul style="list-style-type: none"> - Vilka regelverk påverkar er som mest? - Vilken nivå har de kommit ifrån?
Specifika frågor till Quality and Compliance officer hos partner som skickar använd elektronik till GIAB för återbruk.		
1.	Information om vad vill jag få ut av intervjun.	<ul style="list-style-type: none"> - Förstå de bakomliggande drivkrafterna för varför ni valt att samarbeta med GIAB. - Vidare förstå om och hur samarbetet kan påverkas av EU:s taxonomi.
2.	Information om den medverkande och verksamheten de representerar	<ul style="list-style-type: none"> - Vem är ni (<i>verksamheten</i>)? - Vad gör ni (<i>verksamheten</i>)? - Vad är din roll? - Är ni börsnoterade och hur stora är ni (<i>syfte att förstå om de behöver rapportera i enlighet med taxonomin</i>). - Är återbruk och CE en del av er kärnverksamhet?
3.	Information om partners samarbete med GIAB.	<ul style="list-style-type: none"> - Vad är det för elektronik som ni skickar till GIAB? - Köper ni även använd elektronik av GIAB?
4.	Drivkraften bakom samarbetet	<ul style="list-style-type: none"> - Varför valde ni att börja samarbeta med GIAB? - Var det finansiella incitamentet en stor drivkraft?
5.	Drivkraften bakom ert hållbarhetsarbete	<ul style="list-style-type: none"> - Hur länge, och hur stor del av er dagliga verksamhet är ert hållbarhetsarbete?

		<ul style="list-style-type: none"> - Vad driver ett hållbarhetsarbete? Är det främst lagstiftning eller egen motivation?
6.	EU:s taxonomis påverkan på er verksamhet	<ul style="list-style-type: none"> - Tror ni att EU:s taxonomi kommer påverka er direkt? - Tror ni att EU:s taxonomi kommer påverka era intressenter?
7.	EU:s taxonomis potentiella påverkan på ert och GIABs partnerskap.	<ul style="list-style-type: none"> - Tror ni att ni kommer fortsätta ert samarbete med GIAB eller börja själva börja ta hand om återbruket av er och era kunders IT?
8.	Hur viktig hållbarhetsrapportering är för verksamheten	<ul style="list-style-type: none"> - Använder ni er av den hållbarhetsrapport ni får av GIAB? - Om ja, har den en stor nytta för er? - Har ni en egen hållbarhetsrapport för er verksamhet?
9.	Identifiera potentiella nyckelintressenter	<ul style="list-style-type: none"> - Har du tips på andra aktörer som jag bör inkludera i min studie?
Specifika frågor till Business coordinator för insamlingsföretag för elektronikavfall.		
1.	Information om vad vill jag få ut av intervjun.	<ul style="list-style-type: none"> - Identifiera flöden av e-avfall i Sverige (<i>om möjligt mer specifikt för mobiltelefoner</i>). - Er synvinkel på återbruksmarknaden och vad den har för framtid.
2.	Information om den medverkande och verksamheten de representerar	<ul style="list-style-type: none"> - Vem är ni (<i>verksamheten</i>)? - Vad gör ni (<i>verksamheten</i>)? - Vad är din roll?
3.	Förstå flödena av e-avfall i Sverige	<ul style="list-style-type: none"> - Vad finns det idag för flöden av e-avfall i Sverige? - Hur stor andel av detta är telefoner? - Vad finns det potential för att återbruka den elektronik ni får in? - Hur mycket av det e-avfall som slängs i Sverige samlas in för återvinning och hur mycket åker på villovägar?
4.	Verksamhetens fokus på CE	<ul style="list-style-type: none"> - Har ni idag några initiativ för att främja återbruk?
5.	Identifiera eventuell missad lagstiftning	<ul style="list-style-type: none"> - Finns det några specifika regelverk eller EU initiativ som påverkat er särskilt?

6.	EU:s taxonomis påverkan	<ul style="list-style-type: none"> - Hur tror ni att EU:s taxonomi kommer påverka er verksamhet? - Hur tror ni att EU:s taxonomi kommer att påverka återvinningsbranschen? - Hur tror ni att EU:s taxonomi kommer att påverka återbruksbranschen?
7.	Framtidsplaner	<ul style="list-style-type: none"> - Hur tror du att återvinningsbranschen kommer se ut i framtiden?
8.	Identifiera potentiella nyckelintressenter	<ul style="list-style-type: none"> - Har du tips på andra aktörer som jag bör inkludera i min studie?

Appendix B: Dokumentanalys

Tabell B.1. Utvalda dokument för dokumentanalys.

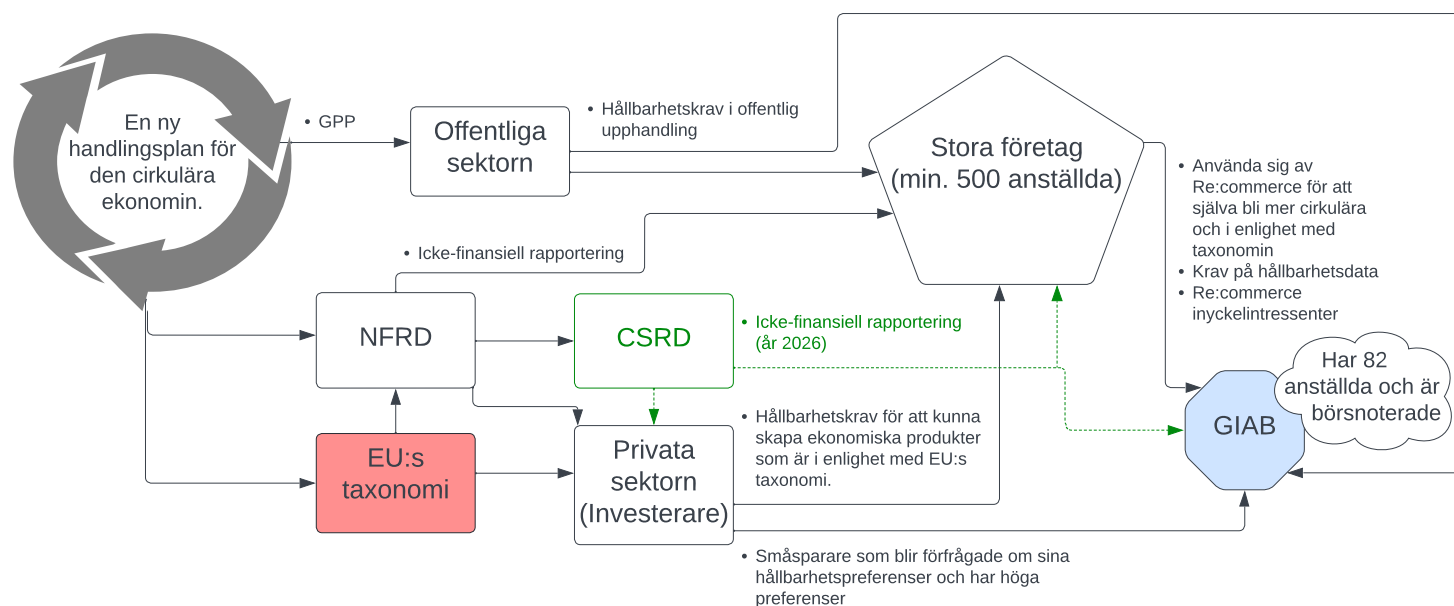
Tabell över det urval av dokument som inkluderades i dokumentanalysen. I tabellen inkluderas utvalda dokument för dokumentanalys samt information om deras koppling till studien samt vilka delar av dokumenten som genomgick en djupare analys. Dokumenten är utan inbördes ordning.

Dokumenttyp	Dokumentnamn	Referenskod	Relevanta delar	Publicerad
Förordning	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordning (EU) 2019/2088. <i>(EU:s taxonomiförordning)</i>	Förordning 2020/852	Artiklar: 8, 9, 13, 16, 17, 19, 26 och 27	2020-06-18
Förslag till Europaparlamentet och rådets direktiv.	Förslag till Europaparlamentet och rådets direktiv om ändring av direktiv 2013/34/EU, direktiv 2004/109/EG, direktiv 2006/43/EG och förordning (EU) nr 537/2014 vad gäller företagens hållbarhetsrapportering <i>(Corporate Sustainability Reporting Directive - CSRD)</i> .	COM(2021) 189 final	Punkt 2 i motiveringen: Proportionalitetsprincipen, Ändringar direktiv 2013/34/EU: Artikel 19.a-c, 51	2021-04-21
Meddelande från kommissionen till Europa-	Offentlig upphandling för en bättre miljö	COM(2008) 400 final	Kap 1. Inledning Kap 3.1. Upphandlingsförfarandet Kap 3.2. Miljöprestanda	2008-07-16

parlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Region- kommittén			Kap 5. Mål för miljöanpassad offentlig upphandling Kap 8. Miljöanpassad offentlig upphandling och innovation. Kap 9. Miljöanpassad privat upphandling.	
	En SMF-strategi för ett hållbart och digitalt EU	COM(2020) 103 final	Kap 1. Inledning Kap 2. Kapacitetsuppbyggnad och stöd i omställningen till hållbarhet och digitalisering Kap 4. Förbättrad tillgång till finansiering	2020-03-10
	En ny handlingsplan för den cirkulära ekonomin. För ett renare och mer konkurrenskraftigt Europa.	COM(2020) 98 final	Kap 1. Inledning Kap 2.2. Ökat inflytande för konsumenter och offentliga köpare Kap 3.1. Elektronik och IKT, Kap 4.1. En förstärkt avfallspolitik till stöd för avfallsförebyggande och cirkularitet Kap. 6.1. Cirkularitet som en nödvändig förutsättning för klimatneutralitet.	2020-03-11
	EU:s taxonomi, hållbarhetsredovisning för företag, hållbarhetspreferenser och förvaltaruppdrag: Styra kapital mot den europeiska gröna given	COM(2021) 188 final	Del. I. Inledning Del. IV. Finansiering av omställningen till hållbarhet. Del. V. Konsekvent och enhetlig hållbarhetsredovisning för företag. Del. VI. Hållbarhetspreferenser och förvaltningsuppdrag	2021-04-21
	Strategi för att finansiera omställningen till en hållbar ekonomi	COM(2021) 390 final	Inledning	2021-07-06

			I. Finansieringen av realekonomins omställning till hållbarhet.	
Utredning	Betänkande av utredning om pantsystem för småelektronik: Använd det som fungerar.	Utredningen om pantsystem för småelektronik, SOU 2021:26	Sammanfattning Kap. 3.3. Miljöpåverkan av småelektronik	2021-04-13

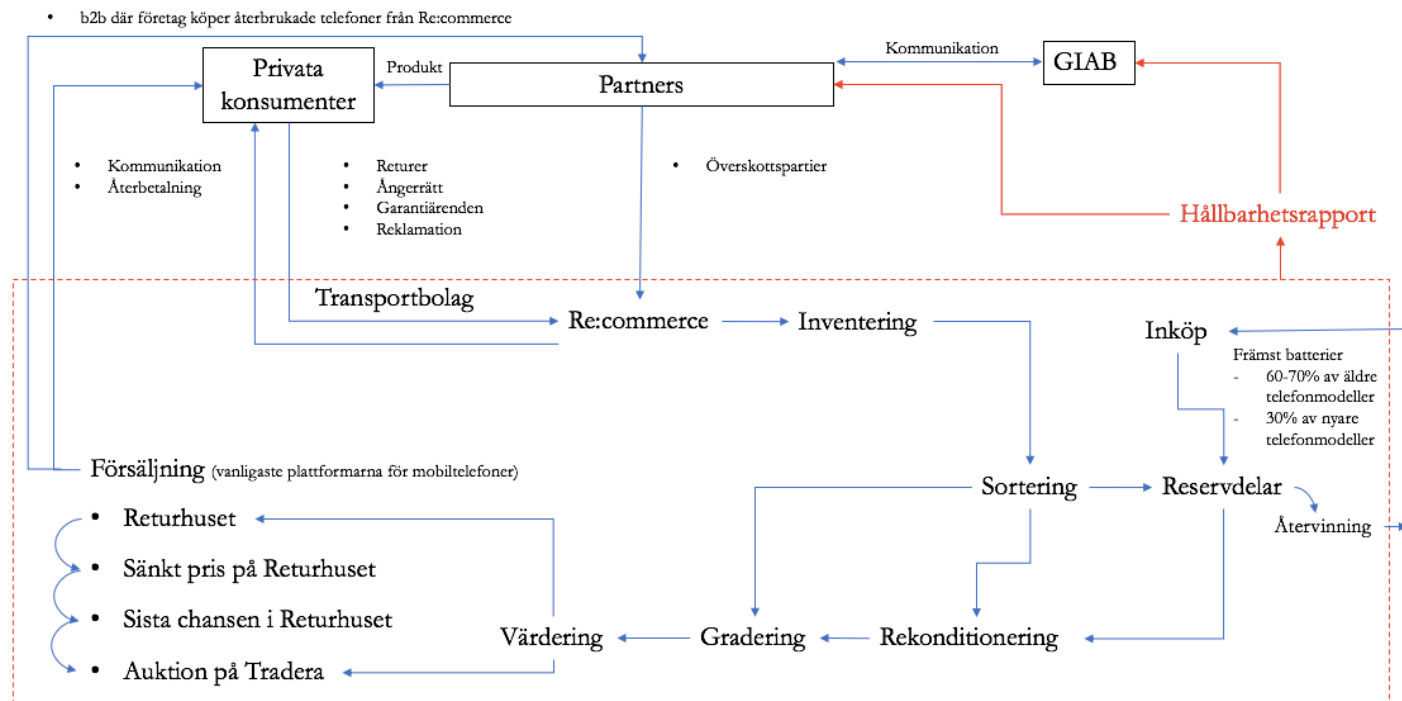
Appendix C: Sammanfattning av dokumentanalys.

Figur C.1. Illustration av dokumentanalys.

En egen illustration av hur de dokument som var med i dokumentanalysen har för avsikt att påverka återbruks marknaden sett från GIAB:s perspektiv. Förkortningarna står för: GPP: Miljöanpassad offentlig upphandling, NFRD: Direktiv för icke-finansiell rapportering, CSRD: Direktiv för företagens hållbarhetsrapportering.

Appendix D: Re:commerce värdekedja.

Figur D.1: Illustration av Re:commerce värdekedja.

En egen illustration av Re:commerce värdekedja baserad på intervju med Re:commerce affärsområdeschef.

Appendix E: Resultat från intressentanalys.

Tabell E.1. Kartläggning av Re:commerce nyckelintressenter.

Kartläggning av Re:commerce intressenter. Tabellen är inspirerad av Grimble och Wellards bok (1997) och kartläggningen av intressenter gjordes med hjälp av riktlinjer från Schmeers bok (2000). Intressenterna är inte rangordnade.

Intressentgrupp	Intressent	Intressentens krav på Re:commerce	Re:commerce krav på intressenten
Partners	Partner som skickar in sin elektronik till GIAB	Smidig hantering av deras kunders returer och reklamationer samt korrekt hållbarhetsrapportering.	Smidig information angående returer och reklamationer.
	Partners som köper återbrukad elektronik av GIAB.	Att mobiltelefonerna de köper av bra kvalitet samt en korrekt hållbarhetsrapportering.	Tydliga krav på behov och vad som förväntas.
Konsumenter	Konsumenter hos partner	Snabb hantering av returer och reklamationer samt snabb återbetalning.	Korrekt information.
	Konsumenter på returhuset, blocket, tradera etc.	Snabb leverans av prisvärda och hållbara produkter.	Att konsumenten är medveten om att det är en återbrukad vara de köper.
Investerare	Privata aktiesparare	Bra avkastning	Kapital
	Fondbolag	Bra avkastning och omsättning	Kapital och att fondbolagen är medvetna om Re:commerce affärsplan och vision.
	Institutioner	Bra avkastning och omsättning	Kapital och att investerarna är medvetna om Re:commerce affärsplan och vision.

	Potentiella framtida investerare	Bra avkastning och hjälp för att göra branschen hållbarare	Kapital och att investerarna är medvetna om Re:commerce affärsplan och vision.
GIAB (och Re:commerce)	Verksamhetsansvarig hos Re:commerce	Att skapa en trivsamt och hållbar arbetsplats.	Bra ledarskap med tydliga riktlinjer för vad som krävs och framtidsvisioner samt ständig uppföljning.
	Styrelsen	Att Re:commerce genomför det som de satt för sig.	
	Bolagsledning	Att riktlinjer följs.	
	Ekonomiansvarig	Att ekonomiska riktlinjer efterföljs.	Ett tydligt ledarskap av budget, investeringar och hantering av investerare
Medarbetare	Anställda	Bra arbetsvillkor och löner som utbetalas inom bestämd tid. Samt känsla av att man bidrar till en hållbar framtid.	En hög kvalitet på reparation av produkter samt att riktlinjer för spårbarhet av produkter följs.
	Samhall	Bra arbetsvillkor, att arbetsuppgifter anpassas efter behov och löner som utbetalas inom bestämd tid. Samt känsla av att man bidrar till en hållbar framtid.	En hög kvalitet på reparation av produkter samt att riktlinjer för spårbarhet av produkter följs.
Samhälle	Staffanstorp	Att Re:commerce bidrar med säkra och stabila arbetsplatser.	Att Re:commerce är en del av det lokala företagssamhället.
	Klimatorganisationer	Att Re:commerce bidrar till främjandet av en hållbar cirkulär ekonomi.	Att sprida information om Re:commerce och hjälpa göra återbruk mer mainstream.
Leverantörer till Re:commerce	Transport-företag	Snabb och korrekt information om upphämtning, leverans och hur produkterna bör hanteras.	Snabb leverans och säker hantering av produkter.
	Batteri-leverantörer	Tydlig information om vad som behövs, samt om det finns specifika krav.	Snabb leverans och produkter av hög kvalitet.
	Skärm-leverantörer	Tydlig information om vad som behövs, samt om det finns specifika krav.	Snabb leverans och produkter av hög kvalitet.

Återbruks-branschen för telefoner och datorer.	Re:commerce samarbetspartners (t.ex. Tradera, Blocket, Finn).	Tydlig och korrekt information om produkterna.	Nå ut till en kundkrets som annars inte hade vänt sig till Re:commerce. Korrekt och snabb information angående vart produkten skall skickas.
	Aktörer i branschen som Re:commerce inte samarbetar med	Att Re:commerce föregå med ett gott exempel för branschen.	Att aktörer på återbruksbranschen föregår med ett gott exempel.
	Andra återbruksverksamheter för mobiltelefoner.	Information om hur de kan utveckla sitt arbete med återbruk.	Information och tips om hur Re:commerce kan utvecklas.
Kommun /staten	Lagstiftare	Att lagstiftning följs.	Tydlig vägledning.
	Staffanstorp kommun	Att Re:commerce bidrar med säkra och stabila arbetsplatser.	Duktiga och drivna medarbetare samt en positiv inställning till nytänkande och cirkulära affärsmodeller.
EU	Svenska ledamöter i Europaparlamentet.	<i>Inget större intresse i Re:commerce.</i>	Hur EU lagstiftning och direktiv som påverkar Re:commerce ser ut.
	De som konstruerat Taxonomin	Att Re:commerce och andra hållbara cirkulära affärsmodeller skall kunna främjas av taxonomin.	Hur taxonomins kommer att påverka Re:commerce och dess intressenter.
Intressenter som hanterar mobiltelefoner som ej återbrukas	Avfall Sverige	Hur Re:commerce tar han om sitt avfall, speciellt farligt avfall	Tydliga riktlinjer för hantering av farligt avfall från exempelvis telefoner och datorer.
	Insamlingsföretag för elektronik-avfall	Att Re:commerce lämnar in det material som ej kan återbrukas och måste återvinnas korrekt	Att de elektronikprodukter som ej kan återanvändas eller användas som reservdelar lätt kan avskaffas och återvinnas på korrekt sätt.
	Återvinningsverksamheter	Att Re:commerce endast lämnar in material som ej kan återanvändas	Att elektronikprodukter som Re:commerce lämnar in återvinnas korrekt.
Potentiella framtida kunder	Återförsäljare av datorer och telefoner	Hur Re:commerce kan skapa intäkt samt kan hjälpa dem att skapa en hållbar och cirkulär hantering av deras	Återförsäljare som är redo för en hållbar förändring.

		returer och reklamationer.	
Mobiltelefon-producenter	Bransch-organisation	Information om återförsäljning av deras produkter.	Tydlig information och kommunikation om produkten.
	Individuella mobiltelefon-producenter	Korrekt hantering av deras produkter.	Information om produkten, hur den kan repareras samt tillgång till reservdelar.

Tabell E.2. Kategorisering och prioritering av Re:commerce intressenter.

Kategorisering av Re:commerce intressenter baserat på till vilken utsträckning de påverkar Re:commerce och till vilken utsträckning de kan tänkas påverkas av taxonomin från liten, måttlig till stor påverkan. De intressenter som hade stor påverkan på både kriterier kategoriserades som nyckelintressenter och är markerade med en mör bakgrund i tabellen.

Intressentgrupp	Intressent	Påverkan på Re:commerces verksamhet	Trolig påverkan av taxonomin
Partners	Partner som skickar in sin elektronik till Re:commerce (<i>t.ex. återförsäljare</i>)	Stor påverkan	Stor påverkan
	Partners som köper återbrukad elektronik av GIAB.	Stor påverkan	Stor påverkan
Konsumenter	Konsumenter hos partner	Stor påverkan	Liten påverkan
	Konsumenter på returhuset, blocket, tradera etc.	Stor påverkan	Liten påverkan
Investerare	Privata aktiesparare	Måttlig påverkan	Stor påverkan
	Fondbolag	Stor påverkan	Stor påverkan
	Institutioner	Stor påverkan	Stor påverkan
	Potentiella framtida investerare	Stor påverkan	Stor påverkan
GIAB (och Re:commerce)	Verksamhetsansvarig hos Re:commerce	Stor påverkan	Stor påverkan
	Styrelsen	Stor påverkan	Stor påverkan
	Bolagsledning	Stor påverkan	Stor påverkan
	Ekonomi-ansvarig	Stor påverkan	Stor påverkan
Medarbetare	Anställda	Stor påverkan	Liten påverkan
	Samhall	Måttlig påverkan	Liten påverkan
Samhälle	Staffanstorp	Måttlig påverkan	Måttlig påverkan
	Klimat-organisationer	Måttlig påverkan	Måttlig påverkan
Leverantörer till Re:commerce	Transport-företag	Stor påverkan	Stor påverkan (<i>taxonomin ställer hårda krav på branschen</i>)

	Batteri-leverantörer	Stor påverkan	Stor påverkan (<i>taxonomin ställer hårda krav på branschen</i>)
	Skärm-leverantörer	Stor påverkan	Stor påverkan (<i>taxonomin ställer hårda krav på branschen</i>)
Återbruks-branschen för telefoner och datorer.	Re:commerce samarbetspartners (i. ex. Tradera, Blocket, Finn).	Stor påverkan	Stor påverkan (är fortfarande otydligt)
	Aktörer i branschen som Re:commerce inte samarbetar med	Stor påverkan (<i>Då återbruks rykte har en påverkan på Re:commerce</i>)	Stor påverkan (är fortfarande otydligt)
	Andra återbruksverksamheter för mobiltelefoner.	Stor påverkan (<i>Då återbruks rykte har en påverkan på Re:commerce</i>)	Stor påverkan (är fortfarande otydligt)
Kommun /staten	Lagstiftare	Stor påverkan	Liten påverkan
	Staffanstorp kommun	Måttlig påverkan	Måttlig påverkan
EU	Svenska ledamöter i Europaparlamentet.	Stor påverkan	Måttlig påverkan
	De som konstruerat Taxonomin	Stor påverkan	Måttlig påverkan
Intressenter som hanterar mobiltelefoner som ej återbrukas	Avfall Sverige	Stor påverkan (<i>då det potentiellt återvinns e-produkter som kunder återanvänds</i>)	Stor påverkan
	Insamlingsföretag för elektronikavfall	Stor påverkan	Stor påverkan
	Återvinningsverksamheter	Stor påverkan	Stor påverkan
Potentiella framtida kunder	Återförsäljare av datorer och telefoner	Måttlig påverkan	Stor påverkan
Mobiltelefonproducenter	Branschorganisation	Stor påverkan	Stor påverkan
	Individuella mobiltelefonproducenter	Stor påverkan	Stor påverkan

LUNDS
UNIVERSITET

WWW.CEC.LU.SE
WWW.LU.SE

Lunds universitet

Miljövetenskaplig utbildning
Centrum för miljö- och
klimateforskning
Ekologihuset
223 62 Lund